

Lovtidende A

2009

Udgivet den 6. oktober 2009

1. oktober 2009.

Nr. 941.

Bekendtgørelse af lov om social service

Herved bekendtgøres lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 979 af 1. oktober 2008, med de ændringer, der følger af § 15 i lov nr. 1587 af 20. december 2006, § 1, nr. 8-11, i lov nr. 549 af 17. juni 2008, § 1 i lov nr. 1118 af 26. november 2008, § 151 i lov nr. 1336 af 19. december 2008, § 1 i lov nr. 1346 af 19. december 2008, § 1 i lov nr. 314 af 28. april 2009, § 1 i lov nr. 315 af 28. april 2009, § 2, nr. 2, i lov nr. 316 af 28. april 2009, § 1 i lov nr. 317 af 28. april 2009, § 1 i lov nr. 318 af 28. april 2009, § 1 i lov nr. 388 af 25. maj 2009 og § 1 i lov nr. 390 af 25. maj 2009.

De ændringer, der følger af § 10 i lov nr. 434 af 8. maj 2006, er ikke indarbejdet i denne lovbekendtgørelse, da tidspunktet for ikrafttræden af ændringerne fastsættes af Justitsministeren, jf. § 15, stk. 3, i lov nr. 434 af 8. maj 2006.

De ændringer, der følger af § 9 i lov nr. 346 af 18. april 2007, er ikke indarbejdet i denne lovbekendtgørelse, da bestemmelsen er ophævet, inden den er trådt i kraft, ved § 125 i lov nr. 1336 af 19. december 2007.

De ændringer, der følger af § 1, nr. 1-7 og 12-16, i lov nr. 549 af 17. juni 2008, er indarbejdet i lovbekendtgørelse nr. 979 af 1. oktober 2008.

De ændringer, der følger af § 2, nr. 1, i lov nr. 316 af 28. april 2009, er ikke indarbejdet i denne lovbekendtgørelse, da ændringerne først træder i kraft den 1. januar 2010.

Afsnit I

Indledning

Kapitel 1

Formål og område

§ 1. Formålet med denne lov er

- 1) at tilbyde rådgivning og støtte for at forebygge sociale problemer,
- 2) at tilbyde en række almene serviceydelser, der også kan have et forebyggende sigte, og
- 3) at tilgodese behov, der følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

Stk. 2. Formålet med hjælpen efter denne lov er at fremme den enkeltes mulighed for at klare sig selv eller at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten.

Stk. 3. Hjælpen efter denne lov bygger på den enkeltes ansvar for sig selv og sin familie. Hjælpen tilrettelægges ud fra den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.

§ 2. Enhver, der opholder sig lovligt her i landet, har ret til hjælp efter denne lov.

Stk. 2. Indenrigs- og socialministeren fastsætter regler om, hvilke ydelser efter denne lov der kan medtages under midlertidige ophold i udlandet, og om betingelserne herfor.

Stk. 3. Der kan ved aftale med andre stater eller internationale organisationer gives kommunalbestyrelsen mulighed for at yde hjælp til behandling eller pleje m.v. af længere varighed

her i landet til personer, som har særlig tilknytning til landet, men som på ansøgningstidspunktet ikke har ophold her i landet. Det samme gælder til herboende personers behandling eller pleje m.v., når de tager ophold i et andet land, hvortil de pågældende har særlig tilknytning.

§ 2 a. Personer, der på grund af deres aktiviteter under anden verdenskrig modtager erstatning i henhold til lov om erstatning til besættelsestidens ofre, kan visiteres direkte fra udlandet til et plejehjem, jf. § 192, der har personale med særlig ekspertise i at pleje personer, der lider af kz-syndrom.

Stk. 2. For at kunne blive visiteret til et plejehjem efter stk. 1 skal de pågældende

- 1) opfylde betingelserne for at få opholdstilladelse i Danmark og
- 2) opfylde de gældende betingelser for visitation til plejehjem i den kommune, hvor plejehjemmet ligger.

Stk. 3. Indenrigs- og socialministeren fastsætter nærmere regler om dokumentation for, at visitationsbetingelserne er opfyldt.

Kapitel 2

Kommuner og regioner

§ 3. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om tilbud efter denne lov.

Stk. 2. Når kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om tilbud efter §§ 32, 36, 101, 103, 104 og 107-110, skal afgørelsen indeholde oplysninger om beslutninger om den konkrete ind-

sats, som iværksættes, og formålet hermed. Hvis den konkrete indsats ændres væsentligt, finder forvaltningslovens kapitel 3-7 anvendelse ved kommunens beslutning herom. Beslutninger om væsentlige ændringer af den konkrete indsats kan indbringes for de sociale nævn efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

§ 4. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er de nødvendige tilbud efter denne lov.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen opfylder sit forsyningsansvar efter stk. 1 ved brug af egne tilbud og ved samarbejde med andre kommuner, regioner eller private tilbud.

§ 5. Efter aftale med kommunalbestyrelserne i regionen skal regionsrådet etablere

- 1) tilbud efter §§ 103 og 104, § 107, stk. 2, og §§ 108-110,
- 2) særlige dag- og klubtilbud til børn og unge med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne efter §§ 32 og 36,
- 3) døgninstitutioner for børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, jf. § 67, stk. 2,
- 4) sikrede døgninstitutioner, jf. § 67, stk. 3, og
- 5) tilbud om behandling af stofmisbrugere efter § 101.

Stk. 2. Regionsrådet skal efter aftale med kommunalbestyrelserne i regionen medvirke til at tilvejebringe hensigtsmæssige og sikre hjælpemidler.

Stk. 3. Regionsrådet skal efter aftale med kommunalbestyrelserne i regionen etablere tilbud efter §§ 83-87, 97, 98 og 102 til personer med længerevarende ophold i boliger til personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne efter lov om almene boliger m.v.

Stk. 4. Regionsrådet opfylder sin forpligtelse efter stk. 1-3 ved brug af egne tilbud og ved samarbejde med kommuner, andre regioner eller private tilbud.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan etablere tilbud omfattet af stk. 1-3.

Stk. 6. Regionsrådet kan drive de tilbud, der er nævnt i § 67, stk. 1, såfremt det er aftalt i henhold til § 194, stk. 2.

Stk. 7. Regionsrådet skal føre tilsyn med tilbud omfattet af stk. 1, 3 og 6. Dette gælder dog ikke for tilbud, hvor en kommunalbestyrelse har indgået en generel aftale om anvendelse af tilbuddet, herunder om tilsyn. Regionsrådet behandler indberetninger om magtanvendelse, jf. § 123, stk. 3, og § 136, stk. 1.

Stk. 8. Regionsrådet kan efter anmodning fra kommunalbestyrelsen varetage kommunale driftsopgaver, der ligger i naturlig tilknytning til regionens opgaver, og hvor regionen derfor har særlige kompetencer med hensyn til opgavevaretagelsen.

§ 6. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde en årlig redegørelse for kommunens behov for og forventede brug af tilbud, jf. § 5, i regionen.

Stk. 2. Regionsrådet og kommunalbestyrelserne i regionen skal senest den 15. oktober indgå en årlig rammeaftale for regionsrådets etablering, tilpasning og udvikling af tilbud jf. § 5. Rammeaftalen drøftes og suppleres efter behov. Regionsrådet skal sørge for, at regionens tilbud anvendes i overensstemmelse med rammeaftalen.

Stk. 3. Regionsrådet skal koordinere kapacitet og sammensætning af de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud.

Stk. 4. Indenrigs- og socialministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte nærmere regler om den årlige redegørelse og rammeaftale efter stk. 1 og 2 om, hvilke lands- og landsdelsdækkende tilbud der er omfattet af stk. 3, samt om udviklingsplanen efter § 9.

§ 7. Kommunalbestyrelsen skal give oplysninger om tilbud omfattet af § 4 til Tilbudsportalen, jf. § 14.

§ 8. Regionsrådet skal give oplysninger om tilbud omfattet af § 5 til Tilbudsportalen, jf. § 14.

§ 9. Regionsrådet skal udarbejde en udviklingsplan for regionens botilbud efter §§ 107-110, hvis der i det enkelte botilbud er mere end 100 pladser.

Stk. 2. Regionsrådets udviklingsplan skal fastlægges i en aftale med kommunalbestyrelserne i regionen.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde en udviklingsplan for kommunens botilbud efter §§ 107-110, hvis der i det enkelte botilbud er mere end 100 pladser.

Afsnit II

Rådgivning og vidensudvikling

Kapitel 3

Kommunens rådgivning

§ 10. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at enhver har mulighed for at få gratis rådgivning. Formålet med rådgivningen er at forebygge sociale problemer og at hjælpe borgeren over øjeblikkelige vanskeligheder. På længere sigt er formålet at sætte borgeren i stand til at løse opståede problemer ved egen hjælp. Rådgivningen kan gives særskilt eller i forbindelse med anden hjælp efter denne eller anden lovgivning.

Stk. 2. Rådgivningen skal kunne gives som et anonymt og åbent tilbud.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med rådgivningen være opmærksom på, om den enkelte har behov for anden form for hjælp efter denne eller anden lovgivning.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde rådgivning om valg af hjælpemidler og forbrugsgoder samt instruktion i brugen heraf. Opgaven kan varetages i samarbejde med andre kommuner.

Børn, unge og forældre

§ 11. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at forældre med børn og unge eller andre, der faktisk sørger for et barn eller en ung, kan få en gratis familieorienteret rådgivning til løsning af vanskeligheder i familien. Kommunalbestyrelsen er forpligtet til ved opsøgende arbejde at tilbyde denne rådgivning til enhver, som på grund af særlige forhold må antages at have behov for det. Tilbuddet om rådgivning skal også omfatte vordende forældre.

Stk. 2. Såvel forældre som børn og unge, der alene søger rådgivning efter stk. 1, skal kunne modtage denne anonymt og som et åbent tilbud.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde gratis rådgivning, undersøgelse og behandling af børn og unge med adfærdsvanskeligheder eller nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne samt deres familier. Opgaverne kan varetages i samarbejde med andre kommuner.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal etablere en særlig familievejlederordning for familier med børn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Vejledningen skal tilbydes, inden for 3 måneder efter at kommunalbestyrelsen har fået kendskab til, at funktionsnedsættelsen er konstateret.

Stk. 5. Indenrigs- og socialministeren fastsætter nærmere regler om familievejlederordningen.

Voksne

§ 12. Kommunalbestyrelsen skal sørge for tilbud om gratis rådgivning til personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer. Tilbuddet om rådgivning skal også omfatte opfølgende arbejde.

Stk. 2. Opgaverne efter stk. 1 kan varetages i samarbejde med andre kommuner.

Kapitel 4

Nationale videns- og specialrådgivningsorganisation, Tilbudsportal og uvildig konsulentordning

§ 13. Den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation bistår kommuner og borgere med gratis vejledende specialrådgivning i de mest specialiserede og komplicerede enkeltsager. Tilsvarende ydes gratis specialrådgivning til kommuner, regioner, skoler og institutioner m.v. samt borgere om specialundervisning og specialpædagogisk bistand.

Stk. 2. Den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation yder gratis vejledende udredning til kommuner og borgere i de få mest sjældent forekommende specielle og komplicerede enkeltsager, hvor den fornødne ekspertise ikke kan forventes at være til stede i den enkelte kommune eller i regionens tilbud. Tilsvarende ydes gratis bistand til kommunens udredning vedrørende specialundervisning og specialpædagogisk bistand. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om henvisning af borgeren efter 1. pkt.

Stk. 3. Den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation træffer afgørelse om ydelser efter stk. 1 og 2. Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 4. Den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation sikrer en systematisk indsamling, udvikling, bearbejdning og formidling af den faglige viden på det sociale område. Videns- og specialrådgivningsorganisationen sørger for at koordinere og deltage i prøvnings-, forsknings- og informationsvirksomhed på hjælpemiddelområdet.

Stk. 5. Kommunalbestyrelser og regionsråd kan indgå aftale med den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation om, at kommunen eller regionen mod betaling kan levere de ydelser for videns- og specialrådgivningsorganisationen, der er nævnt i stk. 1 og 2.

Stk. 6. Indenrigs- og socialministeren fastsætter efter forhandling med undervisningsministeren i en bekendtgørelse nærmere regler om den nationale videns- og specialrådgivningsorganisations virksomhed og organisering.

§ 13 a. Den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation yder godtgørelse for nødvendig befordring til og fra specialrådgivning og andre nødvendige rejseudgifter i forbindelse hermed, når borgere modtager gratis vejledende specialrådgivning efter § 13, stk. 1 og 3.

Stk. 2. Befordring, for hvilken der ydes godtgørelse efter stk. 1, skal ske med det efter forholdene billigste forsvarlige befordringsmiddel.

Stk. 3. Godtgørelse for udgifter efter stk. 1 ydes kun, når afstanden til behandlingsstedet overstiger en af indenrigs- og socialministeren fastsat grænse.

Stk. 4. Indenrigs- og socialministeren fastsætter efter forhandling med undervisningsministeren i en bekendtgørelse nærmere regler om befordringsgodtgørelse og dækning af andre nødvendige rejseudgifter i forbindelse hermed.

§ 14. Indenrigs- og socialministeren samler og formidler oplysninger om kommunale, regionale og private tilbud efter §§ 32 og 36, § 67, stk. 1-3, §§ 101, 103, 104 og 107-110 og § 142, stk. 1, 4 og 5, i en landsdækkende oversigt (Tilbudsportalen).

Stk. 2. Kun tilbud, som er registreret i Tilbudsportalen, kan indgå i kommunalbestyrelsens forsyning, jf. § 4, stk. 2.

Stk. 3. Indenrigs- og socialministeren kan foretage anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg i de registrerede tilbud for at kontrollere, om de faktiske forhold er i overensstemmelse med registreringerne i Tilbudsportalen. Efter et tilsynsbesøg kan indenrigs- og socialministeren påtale uoverensstemmelser over for henholdsvis kommunalbestyrelsen i den kommune eller regionsrådet i den region, som fører tilsyn med tilbuddet, og underrette kommunalbestyrelsen i brugernes opholdskommuner. Indenrigs- og socialministeren sender tilsynsrapporterne til handicapråd og bruger- og pårørenderåd i de berørte kommuner.

Stk. 4. Indenrigs- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse nærmere regler om Tilbudsportalen, herunder om kommuners og regioners pligt til at give oplysninger til Tilbudsportalen. Indenrigs- og socialministeren kan endvidere beslutte, at Tilbudsportalen skal omfatte andre tilbud end de tilbud, som er nævnt i stk. 1.

§ 15 . En uvildig konsulentordning yder gratis rådgivning og vejledning i sager om hjælp til personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsniveau.

Afsnit III

Brugerinddragelse

Kapitel 5

Brugerinddragelse, rådgivende samarbejdsorganer m.v.

§ 16. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at brugerne af tilbud efter denne lov får mulighed for at få indflydelse på tilrettelæggelsen og udnyttelsen af tilbuddene. Kommunalbestyrelsen fastsætter skriftlige retningslinjer for brugerindflydelsen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan nedsætte et eller flere råd, der rådgiver kommunen vedrørende tilrettelæggelse af indsatsen efter denne lov. Kommunalbestyrelsen fastsætter rammerne for og omfanget af rådernes opgaver.

§ 17. Kommunalbestyrelsen skal nedsætte bruger- og pårørenderåd i tilknytning til plejehjem m.v., jf. § 192, plejeboligbebyggelser omfattet af lov om almene boliger m.v. eller lov om boliger for ældre og personer med handicap og andre tilsvarende boligenheder. Kommunalbestyrelsen fastsætter sammensætningen af rådet under hensyntagen til lokale forhold, dog således, at brugere og pårørende udgør et flertal i rådet. Rådets opgave er at repræsentere beboernes og lejernes interesser, og rådet skal inddrages ved fastlæggelsen af retningslinjerne for den daglige pleje- og omsorgsindsats i de pågældende boligenheder, herunder retningslinjer for kostplaner, arbejdsrutiner, aktiviteter, samvær m.v. Bestemmelsen omfatter alene de beboere og lejere i de nævnte boligformer, der modtager kommunale serviceydelser.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen fastsætter i samarbejde med rådet vedtægterne for dets arbejde. I vedtægterne fastsættes bl.a. regler for valg af medlemmer, valgperiode samt rådets arbejdsområde og kompetence.

§ 18. Kommunalbestyrelsen skal samarbejde med frivillige sociale organisationer og foreninger.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal årligt afsætte et beløb til støtte af frivilligt socialt arbejde.

Stk. 3. Rammerne for samarbejdet fastlægges af den enkelte kommunalbestyrelse.

Stk. 4. Indenrigs- og socialministeren fastsætter retningslinjer for kommunalbestyrelsens indsendelse af redegørelser om den lokale udvikling i det frivillige sociale arbejde og retningslinjer for den centrale opfølgning.

Afsnit IV

Børn og unge

Kapitel 6

Generelle bestemmelser

§ 19. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at de opgaver og tilbud, der omfatter børn, unge og deres familier, udføres i samarbejde med forældrene og på en sådan måde, at det fremmer børns og unges udvikling, trivsel og selvstændighed. Dette gælder både ved udførelsen af det generelle og forebyggende arbejde og ved den målrettede indsats over for børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med et andet særligt behov for støtte.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde en sammenhængende børnepolitik, der har til formål at sikre sammenhængen mellem det generelle og forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for børn og unge med behov for særlig støtte. Den sammenhængende børnepolitik skal udformes skriftligt, vedtages af kommunalbestyrelsen og offentliggøres.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at den indsats, der iværksættes efter denne lov over for børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med et andet særligt behov for støtte, sættes i sammenhæng med den indsats, der iværksættes over for de samme børn og unge efter anden lovgivning.

Kapitel 7

Dagtilbud til børn

§§ 20-31 (Ophævet)

Særlige dagtilbud og godkendelse af forældres udførelse af hjælpen i hjemmet

§ 32. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om hjælp til børn, der på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for hjælp eller særlig støtte. Hjælpen kan tilrettelægges i særlige dagtilbud, jf. stk. 3, i særlige klubtilbud, jf. § 36, eller i forbindelse med andre tilbud efter denne lov eller efter dagtilbudsloven. Hjælpen kan også udføres helt eller delvis af forældrene i hjemmet, jf. stk. 6-8.

Stk. 2. Indenrigs- og socialministeren fastsætter nærmere regler om samarbejdet med forældre, om inddragelse af barnet eller den unge, om udredning af barnets eller den unges behov og om fremgangsmåden ved kommunens behandling, herunder om en etablering af kommunale team, som skal udrede barnets nedsatte funktionsevne, og udvalg, som skal visitere barnet til et tilbud.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er det nødvendige antal pladser i særlige dagtilbud til børn, der på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har et særligt behov for støtte, behandling m.v., der ikke kan dækkes gennem ophold i et af de almindelige dagtilbud eller fritidshjem efter dagtilbudsloven.

Stk. 4. Indenrigs- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om forældrebestyrelser i særlige dagtilbud.

Stk. 5. Indenrigs- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om beregning af tilskud og egenbetaling for ophold i de særlige dagtilbud.

Stk. 6. Efter anmodning fra indehaveren af forældremyndigheden godkender kommunalbestyrelsen under de betingelser, der er nævnt i 2. og 3. pkt., at forældrene helt eller delvis udfører hjælpen efter stk. 1 i hjemmet. Hjælp udført i hjemmet skal imødekomme barnets eller den unges behov, og forældrene skal være i stand til at udføre opgaverne. Træning af barnet i hjemmet skal ske efter dokumenterbare træningsmetoder. Kommunalbestyrelsen fører løbende tilsyn med indsatsen over for barnet.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen skal yde hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste efter §§ 42 og 43 til forældre, der forsørger og træner et barn eller en ung under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne i hjemmet.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen sørger for træningsredskaber, kurser, hjælpere m.v., når forældrene træner et barn eller en ung i hjemmet. Kommunalbestyrelsens udgifter til træningsredskaber, kurser, hjælpere, m.v. til det enkelte barn eller den enkelte unge må ikke overstige 500.000 kr. årligt.

Stk. 9. Indenrigs- og socialministeren fastsætter nærmere regler om særlig støtte i hjemmet, herunder regler om dokumenterbare metoder, om løbende tilsyn med indsatsen og om træningsredskaber, kurser, hjælpere m.v.

Kapitel 8

Klubtilbud og andre socialpædagogiske fritidstilbud til større børn og unge

§§ 33-35 (Ophævet)

Særlige klubtilbud

§ 36. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er det nødvendige antal pladser i særlige klubtilbud til større børn og unge, der på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har et særligt behov for støtte, behandling m.v., der ikke kan dækkes gennem deltagelse i et af de tilbud, der er nævnt i §§ 65 og 66 i dagtilbudsloven.

Stk. 2. Indenrigs- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om beregning af tilskud og egenbetaling for ophold i de særlige klubtilbud.

Kapitel 9

Økonomiske tilskud m.v.

Tilskud til forældre, der vælger privat pasning

§ 37. (Ophævet)

§ 38. (Ophævet)

Tilskud til forældre med børnepasningsorlov

§ 39. Kommunalbestyrelsen kan beslutte at give et supplerende tilskud til forældre, der modtager orlovsydelse til børnepasning, jf. lov om børnepasningsorlov. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der kun gives tilskud til forældre med børn i en bestemt aldersgruppe.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen fastsætter størrelsen af tilskuddene, der maksimalt kan udgøre 35.000 kr. årligt. Tilskuddene kan fastsættes, så de varierer med barnets alder.

Stk. 3. For beskæftigede orlovshavere kan tilskuddet og orlovsydelsen tilsammen ikke overstige 80 pct. af den hidtidige indtægt. For beskæftigede dagpengeberettigede orlovshavere skal tilskuddet og orlovsydelsen dog tilsammen mindst udgøre et beløb svarende til de arbejdsløshedsdagpenge, som orlovshaveren ville være berettiget til ved fuld ledighed umiddelbart forud for orloven, jf. lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., medmindre tilskuddet hermed overstiger størrelsen af det tilskud, der er fastsat af kommunalbestyrelsen, jf. stk. 2.

Stk. 4. For ledige orlovshavere kan tilskuddet og orlovsydelsen tilsammen ikke overstige et beløb svarende til de arbejdsløshedsdagpenge, som orlovshaveren var berettiget til ved fuld ledighed umiddelbart forud for orloven, jf. lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Stk. 5. For ledige orlovshavere, hvis grundlag for orlovsydelse er modtagelse af kontanthjælp, kan tilskuddet og orlovsydelsen tilsammen ikke overstige et beløb svarende til den kontanthjælp, som orlovshaveren ville være berettiget til efter § 25 i lov om aktiv socialpolitik.

Stk. 6. Tilskuddet udbetales af kommunen mod dokumentation for modtagelse af orlovsydelse til børnepasning.

§ 40. Kommunalbestyrelsen giver et særligt supplerende tilskud til enlige forældre, der

- 1) er beskæftigede som lønmodtagere eller selvstændigt erhvervsdrivende,

- 2) har børn i alderen fra 24 uger og indtil det fyldte 5. år, som kommunalbestyrelsen ikke kan anvise plads i et dagtilbud, jf. §§ 19 og 21 i dagtilbudsloven, og
- 3) vælger børnepasningsorlov med orlovsydelse, jf. lov om børnepasningsorlov.

Stk. 2. Der kan alene udbetales særligt supplerende tilskud til den af forældrene, barnet bor mest hos. Hvis et barn bor lige meget hos begge forældre, udbetales særligt supplerende tilskud alene til den af forældrene, hvor barnet er tilmeldt folkeregisteret.

Stk. 3. Det særligt supplerende tilskud efter stk. 1 udgør forskellen mellem orlovsydelsen og kontanthjælpens forsørgersats, jf. lov om aktiv socialpolitik § 25.

Stk. 4. Det særligt supplerende tilskud og orlovsydelsen tilsammen kan ikke overstige 80 pct. af den hidtidige indtægt.

Stk. 5. Hvis kommunalbestyrelsen efter § 39 giver et supplerende tilskud, der er højere end eller lig med tilskud efter stk. 1, udbetales alene tilskud efter § 39. Hvis det særligt supplerende tilskud efter stk. 1 er højere end tilskud efter § 39, udbetales alene tilskud efter stk. 1.

Stk. 6. Tilskuddet udbetales af kommunen mod dokumentation for, at modtageren modtager orlovsydelse til børnepasning.

Merudgiftsydelse

§ 41. Kommunalbestyrelsen skal yde dækning af nødvendige merudgifter ved forsørgelse i hjemmet af et barn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Det er en forudsætning, at merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne.

Stk. 2. Til dækning af merudgifter beregnes en merudgiftsydelse, der fastsættes med udgangspunkt i et månedligt standardbeløb på 2.424 kr. Ydelsen beregnes på grundlag af det konkrete behov og udbetales med en eller flere ottendedele af standardbeløbet. Merudgiftsydelsen kan tildeles med mere end ét standardbeløb.

Stk. 3. Merudgiftsydelsen udgør mindst 1/8 af standardbeløbet nævnt i stk. 2. Der skal sandsynliggøres merudgifter svarende til 12 gange 1/8 af standardbeløbet inden for et år, før merudgiftsydelsen kan komme til udbetaling.

Stk. 4. Hjælpen efter stk. 1 er betinget af, at kommunalbestyrelsens anvisninger med hensyn til pasning m.v. følges.

Stk. 5. Indenrigs- og socialministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte nærmere regler om, hvilke udgifter der kan ydes hjælp til, og betingelserne herfor.

Tabt arbejdsfortjeneste

§ 42. Kommunalbestyrelsen skal yde hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste til personer, der i hjemmet forsørger et barn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Ydelsen er betinget af, at det er en nødvendig konsekvens af den nedsatte funktionsevne, at barnet passes i hjemmet, og at det er mest hensigtsmæssigt, at det er moderen eller faderen, der passer det. Ydelsen fastsættes på baggrund af den tidligere bruttoindtægt. Der indregnes bidrag til pensionsordning, der udgør 6 pct. af bruttoydelser pr. 1. januar

2003 og 10 pct. af bruttoydelsen pr. 1. januar 2004. Bidraget kan dog højst udgøre et beløb svarende til det hidtidige arbejdsgiverbidrag. Kommunen indbetaler efter reglerne i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension ATP-bidrag af hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste. Ydelsesmodtageren skal betale 1/3 af ATP-bidraget, og kommunen skal betale 2/3 af bidraget.

Stk. 2. Indenrigs- og socialministeren fastsætter regler om beregning og regulering af tabt arbejdsfortjeneste efter stk. 1, herunder om indregning og indbetaling af bidrag til pensionsordning, og efter indstilling fra Arbejdsmarkedets Tillægspension regler om betaling af udgifter til ATP-bidrag.

§ 43. I tilfælde af ledighed skal kommunalbestyrelsen give en særlig supplerende ydelse til personer, der modtager hjælp efter § 42, i op til 3 måneder efter udgangen af den måned, hvor ledigheden indtræffer. Betingelserne for udbetaling af ydelsen er, at personen

- 1) er arbejdsløshedsforsikret,
- 2) ikke er berettiget til at modtage dagpenge efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.,
- 3) ikke er selvforskyldt ledig,
- 4) ikke har et rimeligt tilbud om ansættelse i et deltidsarbejde og
- 5) ikke modtager andre ydelser til forsørgelse efter anden lovgivning.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal give den særlige supplerende ydelse uden hensyn til modtagerens og ægtefællens indtægts- og formueforhold.

Stk. 3. Ydelsen udgør et beløb svarende til højeste dagpengebeløb, jf. § 50, stk. 1, i lov om sygedagpenge. Ydelsen kan dog højst udbetales med et beløb, der udgør 90 pct. af personens arbejdsfortjeneste i det tidligere arbejde.

Stk. 4. Den særlige supplerende ydelse nedsættes med det beløb, som den ansatte eventuelt modtager fra arbejdsgiveren eller fra Lønmodtagernes Garantifond i forbindelse med ophør af ansættelsen.

Stk. 5. Kommunen skal indbetale ATP-bidrag af den særlige supplerende ydelse efter lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension. Ydelsesmodtageren skal betale 1/3 af ATP-bidraget, og kommunen skal betale 2/3 af bidraget. Indenrigs- og socialministeren kan efter indstilling fra Arbejdsmarkedets Tillægspension i en bekendtgørelse fastsætte regler om bidragsbetaling.

Stk. 6. Kommunen skal indbetale bidrag til den særlige pensionsopsparing efter § 17 f, stk. 3, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension til den særlige pensionsopsparing af den særlige supplerende ydelse. Indenrigs- og socialministeren skal efter indstilling fra Arbejdsmarkedets Tillægspension i en bekendtgørelse fastsætte nærmere regler om bidragsbetaling og indberetning. Indbetales opsparingsbeløbet ikke rettidigt, finder reglerne i § 17, stk. 2-4 og 6, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension tilsvarende anvendelse.

Kapitel 10

Personlig hjælp og ledsagelse

§ 44. Bestemmelserne i § 83 og § 86, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse vedrørende børn, der har behov herfor.

§ 45. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde 15 timers ledsagelse om måneden til unge mellem 16 og 18 år, som ikke kan færdes alene på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Dette gælder dog ikke for unge mellem 16 og 18 år, som har et døgnophold efter § 52, stk. 3, nr. 4, 5 og 8.

Stk. 2. En person, som er berettiget til ledsagelse, jf. stk. 1, har ret til selv at udpege en person til at udføre opgaven. Kommunen skal godkende og ansætte den udpegede person.

Stk. 3. Der kan normalt ikke ske ansættelse af personer med en meget nær tilknytning til den, der er berettiget til ledsagelse efter stk. 1.

Stk. 4. Modtageren kan opspare timer inden for en periode på 6 måneder. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte retningslinjer herfor.

Stk. 5. Modtagerens udgifter til ledsagerens befordring og andre aktiviteter med tilknytning til ledsageordningen kan dækkes med et beløb på op til 663 kr. årligt. Beløbet ydes af kommunalbestyrelsen efter anmodning fra modtageren.

Stk. 6. Indenrigs- og socialministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte regler om betingelser for ledsageordningen.

Kapitel 11

Særlig støtte til børn og unge

Formål

§ 46. Formålet med at yde støtte til de børn og unge, der har et særligt behov for denne, er at skabe de bedst mulige opvækstvilkår for disse børn og unge, så de på trods af deres individuelle vanskeligheder kan opnå de samme muligheder for personlig udfoldelse, udvikling og sundhed som deres jævnaldrende.

Stk. 2. Støtten skal ydes tidligt og sammenhængende, så begyndende problemer hos barnet eller den unge så vidt muligt kan afhjælpes i hjemmet eller i det nære miljø. Støtten skal i hvert enkelt tilfælde udformes på baggrund af en konkret vurdering af det enkelte barns eller den enkelte unges og familiens forhold.

Stk. 3. Barnets eller den unges synspunkter skal altid inddrages og tillægges passende vægt i overensstemmelse med alder og modenhed.

Stk. 4. Barnets eller den unges vanskeligheder skal så vidt muligt løses i samarbejde med familien og med dennes medvirken. Hvor dette ikke er muligt, må foranstaltningens baggrund, formål og indhold tydeliggøres for forældremyndighedsindehaveren, barnet eller den unge.

Stk. 5. Ved anvendelse af bestemmelserne i dette kapitel skal der lægges afgørende vægt på, at støtten ydes ud fra barnets eller den unges bedste, herunder at der lægges vægt på at give barnet eller den unge en stabil og god voksenkontakt og kontinuitet i opvæksten.

Inddragelse af familie og netværk

§ 47. Kommunalbestyrelsen skal overveje, hvordan der kan ske en systematisk inddragelse af familie og netværk.

§ 48. Forinden myndigheden træffer afgørelse efter §§ 51, 52, 56, 57 a, 57 b, 58, 62 og 63, § 65, stk. 2 og 4, og §§ 68-71

og 75, skal der finde en samtale sted med barnet eller den unge herom.

Stk. 2. Samtalen kan undlades, i det omfang barnets modenhed eller sagens karakter i afgørende grad taler imod samtals gennemførelse. Kan samtalen ikke gennemføres, skal barnets holdning til den påtænkte afgørelse søges tilvejebragt.

Bisidder til børn og unge

§ 48 a. Et barn eller en ung, hvis sag behandles efter dette kapitel, har på ethvert tidspunkt af sagens behandling ret til at lade sig bistå af andre.

Stk. 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse, hvis myndigheden træffer afgørelse om, at barnets eller den unges interesse i at kunne lade sig bistå bør vige for væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser, eller hvor andet er fastsat ved lov. Myndigheden kan endvidere træffe afgørelse om at tilside-sætte barnets eller den unges valg af bisidder, hvis der er bestemte grunde til at antage, at bisidderen vil varetage andre interesser end barnets eller den unges.

Stk. 3. Myndigheden kan træffe afgørelse om at udelukke en bisidder helt eller delvis fra et møde, hvis det skønnes af betydning for at få barnets eller den unges uforbeholdne mening belyst.

Stk. 4. En bisidder for et barn eller en ung skal være fyldt 15 år og er omfattet af straffelovens § 152 om tavshedspligt

Undersøgelser

§ 49. For at tilgodese børn og unge med behov for særlig støtte skal kommunalbestyrelsen oprette en tværfaglig gruppe, der skal sikre, at støtten ydes tidligt og sammenhængende, og at der i tilstrækkeligt omfang formidles kontakt til lægelig, social, pædagogisk, psykologisk og anden sagkundskab.

Stk. 2. Et af gruppens medlemmer udpeges som ansvarlig for at koordinere indsatsen over for det enkelte barn og den enkelte unge.

§ 50. Hvis det må antages, at et barn eller en ung trænger til særlig støtte, herunder på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, skal kommunalbestyrelsen undersøge barnets eller den unges forhold. Afgørelsen træffes med samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år, jf. dog stk. 9 og § 51.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens undersøgelse, jf. stk. 1, skal anlægge en helhedsbetragtning, der skal omfatte barnets eller den unges

- 1) udvikling og adfærd,
- 2) familieforhold,
- 3) skoleforhold,
- 4) sundhedsforhold,
- 5) fritidsforhold og venskaber og
- 6) andre relevante forhold.

Stk. 3. I sin undersøgelse skal kommunalbestyrelsen af-dække ressourcer og problemer hos barnet, familien og net-værket. For unge, der er fyldt 15 år, skal undersøgelsen af-dække de særlige forhold, der skal indgå ved valg af indsats for denne aldersgruppe, jf. § 52 og § 76.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal som led i undersøgelsen inddrage de fagfolk, som allerede har viden om barnets eller

den unges og familiens forhold. Dette kan ske ved at inddrage sundhedsplejersker, pædagoger, psykologer, lærere eller andre, jf. § 49. Hvis det er nødvendigt, skal kommunen lade barnet eller den unge undersøge af en læge eller en autoriseret psykolog.

Stk. 5. Undersøgelsen må ikke være mere omfattende, end formålet tilsiger, og skal i øvrigt gennemføres så skånsomt, som forholdene tillader.

Stk. 6. Undersøgelsen skal resultere i en begrundet stilling-tagen til, om der er grundlag for at iværksætte foranstaltninger, og i bekræftende fald af hvilken art disse bør være. Der skal være oplysninger om, hvordan forældremyndighedsindeha-veren og barnet eller den unge stiller sig til foranstaltningerne, og om de forhold i familien eller i dennes omgivelser, som kan bidrage til at klare vanskelighederne.

Stk. 7. Undersøgelsen skal afsluttes senest 4 måneder efter, at kommunalbestyrelsen bliver opmærksom på, at et barn eller en ung kan have behov for særlig støtte. Hvis undersøgelsen undtagelsesvis ikke kan afsluttes inden 4 måneder, skal kom-munalbestyrelsen udarbejde en foreløbig vurdering og snarest herefter afslutte undersøgelsen.

Stk. 8. I forbindelse med undersøgelsen skal kommunalbe-styrelsen vurdere, om der skal foretages en undersøgelse af eventuelle andre børn i familien.

Stk. 9. Hvis forældremyndighedens indehaver eller den un-ge, der er fyldt 15 år, ikke giver samtykke, jf. stk. 1, kan undersøgelsen gennemføres uden samtykke ved at indhente de nødvendige eksisterende oplysninger, jf. § 11 c, stk. 1, nr. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale om-råde.

Stk. 10. Hvis det må antages, at der kan opstå et behov for særlig støtte til et barn umiddelbart efter fødslen, skal kom-munen undersøge de vordende forældres forhold nærmere. Afgørelse herom træffes med samtykke fra forældrene. Stk. 3-9 finder anvendelse ved afgørelsen.

§ 51. Når det må anses for nødvendigt for at afgøre, om der er åbenbar risiko for alvorlig skade på et barns eller en ungs sundhed eller udvikling, kan børn og unge-udvalget uden samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år, beslutte at gennemføre undersøgelsen under ophold på en institution eller indlæggelse på sygehus, herun-der psykiatrisk afdeling. En sådan undersøgelse skal være afsluttet inden 2 måneder efter børn og unge-udvalgets afgø-relse.

Stk. 2. En afgørelse efter stk. 1 kan træffes foreløbigt efter reglerne i § 75, når betingelserne herfor er opfyldt.

Foranstaltninger

§ 52. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om for-anstaltninger efter stk. 3, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til et barns eller en ungs særlige behov for støtte. Afgørelsen træffes med samtykke fra for-ældremyndighedsindehaveren, jf. dog §§ 56, 57 a, 57 b og 58, § 68, stk. 2 og 3, og § 68 a. En afgørelse efter stk. 3, nr. 8, kræver tillige samtykke fra den unge, der er fyldt 15 år.

Stk. 2. Medmindre særlige forhold gør sig gældende, kan støtte kun iværksættes efter gennemførelse af en undersøgel-se, jf. § 50 eller § 51. Kommunalbestyrelsen skal altid vælge

den eller de mindst indgribende formålstjenlige foranstaltninger, som kan løse de problemer, der er afdækket gennem undersøgelsen.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan iværksætte hjælp inden for følgende typer af tilbud:

- 1) Konsulentbistand med hensyn til barnets eller den unges forhold. Kommunalbestyrelsen kan herunder bestemme, at barnet eller den unge skal søge dagtilbud, fritidshjem, ungdomsklub, uddannelsessted eller lignende.
- 2) Praktisk, pædagogisk eller anden støtte i hjemmet.
- 3) Familiebehandling eller behandling af barnets eller den unges problemer.
- 4) Døgnophold, jf. § 55, for både forældremyndighedsindehaveren, barnet eller den unge og andre medlemmer af familien i en plejefamilie, på et godkendt opholdssted eller på en døgninstitution, jf. § 66, nr. 1, 4 og 5, eller i et botilbud, jf. § 107 eller § 144.
- 5) Aflastningsordning, jf. § 55, i en netværksplejefamilie, i en plejefamilie, på et godkendt opholdssted eller på en døgninstitution, jf. § 66, nr. 1, 2, 4 og 5.
- 6) Udpegning af en personlig rådgiver for barnet eller den unge.
- 7) Udpegning af en fast kontaktperson for barnet eller den unge og for hele familien.
- 8) Anbringelse af barnet eller den unge uden for hjemmet på et anbringelsessted, jf. § 66.
- 9) Formidling af praktiktilbud hos en offentlig eller privat arbejdsgiver for den unge og i den forbindelse udbetaling af godtgørelse til den unge.
- 10) Anden hjælp, der har til formål at yde rådgivning, behandling og praktisk og pædagogisk støtte.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan yde økonomisk støtte til udgifter i forbindelse med foranstaltninger efter stk. 3 og yde økonomisk støtte, hvis støtten erstatter en ellers mere indgribende og omfattende foranstaltning efter stk. 3. Støtten kan ydes, når forældremyndighedens indehaver ikke selv har midler dertil.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan yde økonomisk støtte til udgifter, der bevirker, at en anbringelse uden for hjemmet kan undgås, at en hjemgivelse kan fremskyndes, eller at støtten i væsentlig grad kan bidrage til en stabil kontakt mellem forældre og børn under et eller flere børns anbringelse uden for hjemmet.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen skal under en graviditet træffe afgørelse om foranstaltninger efter stk. 3, nr. 2, 3, 4, 7 eller 10, og stk. 4 og 5, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til barnets særlige behov for støtte efter fødslen. Afgørelsen træffes med samtykke fra forældrene. Stk. 2 finder anvendelse ved afgørelsen.

§ 53. Samtykke fra forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 15 år, til en afgørelse efter § 52, stk. 3, nr. 8, skal omfatte formålet med anbringelsen, jf. § 140, stk. 5, 1. pkt.

§ 54. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde forældremyndighedens indehaver en støtteperson i forbindelse med barnets

eller den unges anbringelse uden for hjemmet, jf. § 52, stk. 3, nr. 8.

§ 54 a. Kommunalbestyrelsen skal tilknytte en koordinator til unge, der er idømt en sanktion efter straffelovens § 74 a. Koordinatoren skal være tilknyttet gennem hele forløbet og være den unges rådgiver, sikre sammenhængen i faserne og afholde møder med den unge, forældrene og andre relevante parter med henblik på at fastholde de målsætninger, der er fastlagt i handleplanen, jf. § 140.

§ 55. Under et døgnophold efter § 52, stk. 3, nr. 4, 5 og 8, og efter § 76, stk. 3, nr. 1 og 4, modtager barnet, den unge eller de vordende forældre omsorg, personlig støtte, socialpædagogisk rådgivning og behandling. Ved særlige behov kan der endvidere foretages undersøgelser og observation samt ydes terapi eller anden behandling.

Stk. 2. Et aflastningsophold, som ydes under et døgnophold, indgår som en ydelse efter stk. 1.

Stk. 3. Hjælp efter stk. 1 kan ydes af det sted, hvor barnet, den unge eller de vordende forældre har døgnophold, eller på anden måde.

§ 56. Afgørelse efter § 52, stk. 3, nr. 1, 6 og 7, jf. § 52, stk. 1, kan træffes, selv om forældremyndighedens indehaver ikke ønsker foranstaltningen iværksat, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til barnets eller den unges særlige behov for støtte, og når formålet med foranstaltningen skønnes at kunne opnås uanset det manglende samtykke. Afgørelse herom skal træffes i et møde i det personsagsudvalg, der efter § 17 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område varetager det pågældende sagsområde. I kommuner med magistratsordning træffes afgørelsen af vedkommende magistratsmedlem.

§ 57. Hvis ingen har forældremyndigheden over et barn eller en ung, skal kommunalbestyrelsen i fornødent omfang medvirke til, at der udpeges en egnet indehaver af forældremyndigheden.

Forældrepålæg

§ 57 a. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om at meddele forældremyndighedsindehaveren et forældrepålæg, jf. stk. 3, når der er risiko for, at et barns eller en ungs udvikling er i fare, og det vurderes at bero på, at forældremyndighedsindehaveren ikke lever op til sit forældreansvar.

Stk. 2. Meddelelse af et forældrepålæg forudsætter, at der foreligger oplysninger om,

- 1) at barnet eller den unge har ulovligt skolefravær, eller at undervisningspligten i øvrigt ikke opfyldes,
- 2) at barnet eller den unge har begået kriminalitet af et vist omfang eller en vis grovhed,
- 3) at barnet eller den unge har alvorlige adfærds- eller tilpasningsproblemer, eller
- 4) at forældremyndighedsindehaveren nægter at samarbejde med de relevante myndigheder om løsningen af barnets eller den unges problemer.

Stk. 3. Et forældrepålæg angiver en eller flere konkrete handlepligter for forældremyndighedsindehaveren, som skal være egnede til at bidrage til en løsning af barnets eller den

unges problemer, og som står i rimeligt forhold til formålet. Det kan herunder fastsættes, at forældremyndighedsindehaveren skal

- 1) sikre barnets eller den unges fremmøde i skolen ved personligt at følge barnet eller den unge i skole,
- 2) deltage i forældremøder og konsultationer vedrørende barnets eller den unges skolegang,
- 3) sikre barnets eller den unges deltagelse i konkrete fritidsaktiviteter ved at følge barnet eller den unge til det pågældende sted,
- 4) sikre, at barnet eller den unge er hjemme på et nærmere fastsat tidspunkt,
- 5) deltage i et af kommunen tilbudt forældreprogram eller
- 6) deltage i møder med relevante myndigheder om løsningen af barnets eller den unges problemer.

Stk. 4. Hvis der er truffet afgørelse om forældrepålæg efter stk. 1, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse efter § 52, stk. 1, om at iværksætte foranstaltninger efter § 52, stk. 3, nr. 1, 2, 3, 7 og 10, selv om forældremyndighedsindehaveren ikke ønsker foranstaltningen iværksat, når det vurderes, at formålet med foranstaltningen vil kunne opnås uanset det manglende samtykke.

Stk. 5. Afgørelsen om forældrepålæg træffes for en afgrænset periode af højst 12 måneders varighed. Forældrepålægget kan forlænges med højst 6 måneder ad gangen.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen skal oplyse forældremyndighedsindehaveren om, at overholdelse af pålægget er en betingelse for at modtage børnefamilieydelse, jf. lov om en børnefamilieydelse.

Stk. 7. Hvis kommunen vurderer, at den, der er meddelt et forældrepålæg efter stk. 1, ikke efterlever pålægget, og at den manglende efterlevelse ikke beror på undskyldelige omstændigheder, skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om dette. Afgørelsen er gældende for ét kvartal.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om bortfald af pålægget, hvis kommunalbestyrelsen vurderer,

- 1) at forholdet, der lå bag pålægget, ikke længere eksisterer, eller
- 2) at forældrepålægget ikke længere er egnet til at løse barnets eller den unges problemer.

Ungepålæg

§ 57 b. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om at meddele et barn eller en ung i alderen 12-17 år et ungepålæg, når barnet eller den unge har adfærdsproblemer eller udviser negativ adfærd af en sådan karakter, at der er risiko for, at barnets eller den unges udvikling er i fare, og når det vurderes, at et frivilligt samarbejde med barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaveren om støtte efter § 52, stk. 3, ikke er tilstrækkeligt til at afhjælpe barnets eller den unges problemer. Afgørelsen om ungepålæg kan træffes uden forældremyndighedsindehaverens samtykke.

Stk. 2. Meddelelse af et ungepålæg forudsætter, at der foreligger oplysninger om, at barnet eller den unge

- 1) har ulovligt skolefravær, eller at undervisningspligten i øvrigt ikke opfyldes,
- 2) har begået kriminalitet af et vist omfang eller en vis grovhed,

- 3) har alvorlige adfærds- eller tilpasningsproblemer eller
- 4) nægter at samarbejde med de relevante myndigheder om løsningen af barnets eller den unges problemer.

Stk. 3. Et ungepålæg skal angive en eller flere konkrete handlepligter for barnet eller den unge, som vurderes at være egnede til at bidrage til en løsning af barnets eller den unges problemer, og som står i rimeligt forhold til formålet. Det kan herunder fastsættes, at barnet eller den unge skal

- 1) modtage en eller flere foranstaltninger efter § 52, stk. 3, nr. 1, 3, 6, 7, 9 eller 10,
- 2) være hjemme på et nærmere fastsat tidspunkt eller
- 3) bidrage til at genoprette forrettet skade.

Stk. 4. Hvis der er truffet afgørelse om ungepålæg efter stk. 1, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse efter § 52, stk. 1, om at iværksætte foranstaltninger efter § 52, stk. 3, nr. 1, 3, 6, 7, 9 eller 10, selv om forældremyndighedsindehaveren ikke ønsker foranstaltningen iværksat, når det vurderes, at formålet med foranstaltningen vil kunne opnås uanset det manglende samtykke.

Stk. 5. § 57 a, stk. 5 og 8, finder tilsvarende anvendelse på ungepålægget efter stk. 1.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen skal ved afgørelse om ungepålæg efter stk. 1 overveje, om der samtidig bør træffes afgørelse om forældrepålæg efter § 57 a.

Stk. 7. Indenrigs- og socialministeren kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte nærmere regler i en bekendtgørelse om gennemførelsen af en forsøgsordning, hvorefter politiet yder kommunen bistand i forbindelse med gennemførelsen af ungepålæg.

Anbringelse uden for hjemmet uden samtykke

§ 58. Er der en åbenbar risiko for, at barnets eller den unges sundhed eller udvikling lider alvorlig skade på grund af

- 1) utilstrækkelig omsorg for eller behandling af barnet eller den unge,
- 2) vold eller andre alvorlige overgreb,
- 3) misbrugsproblemer, kriminel adfærd eller andre svære sociale vanskeligheder hos barnet eller den unge eller
- 4) andre adfærds eller tilpasningsproblemer hos barnet eller den unge,

kan børn og unge-udvalget uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 15 år, træffe afgørelse om, at barnet eller den unge anbringes uden for hjemmet, jf. § 52, stk. 3, nr. 8. Der kan kun træffes en afgørelse efter 1. pkt., når der er begrundet formodning om, at problemerne ikke kan løses under barnets eller den unges fortsatte ophold i hjemmet.

Stk. 2. Når hensynet til barnet eller den unge på afgørende måde taler for det, kan børn og unge-udvalget beslutte, at barnet eller den unge skal anbringes uden for hjemmet efter stk. 1, selv om forældremyndighedens indehaver og den unge giver samtykke til anbringelse efter § 52, stk. 3, nr. 8.

Stk. 3. Såfremt en ung, der er fyldt 15 år, erklærer sig enig i anbringelsen, kan børn og unge-udvalget uanset betingelserne i stk. 1 træffe afgørelse om at anbringe den unge uden for hjemmet, jf. § 52, stk. 3, nr. 8, når anbringelsen må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til den unges

særlige behov og problemerne ikke kan løses under den unges fortsatte ophold i hjemmet.

Stk. 4. Afgørelser efter stk. 1-3 kan træffes foreløbigt efter reglerne i § 75, når betingelserne herfor er opfyldt.

§ 59. En indstilling om anbringelse uden for hjemmet efter § 58 skal indeholde en redegørelse for

- 1) grundlaget for, at betingelserne i § 58 anses for opfyldt,
- 2) de foranstaltninger efter § 52, stk. 3, der har været iværksat eller har været tilbudt familien, og grundene til, at foranstaltninger af denne karakter nu må anses for utilstrækkelige eller uanvendelige,
- 3) de forhold i familien og hos barnet eller den unge eller i dennes omgivelser, som under barnets eller den unges anbringelse uden for hjemmet kan bidrage til at klare vanskelighederne,
- 4) den handleplan for anbringelsen, jf. § 140, herunder den støtte og de initiativer, som er påtænkt for barnet eller den unge og dennes familie under anbringelsen uden for hjemmet og i tiden derefter, og
- 5) barnets eller den unges holdning til den påtænkte foranstaltning.

§ 60. (Ophævet)

§ 61. (Ophævet)

§ 62. Hvis barnet eller den unge ikke har været anbragt uden for hjemmet inden for det seneste år før datoen for den aktuelle anbringelse, forudsætter opretholdelse af en foranstaltning efter § 58 ud over 1 år fra børn og unge-udvalgets afgørelse fornyet afgørelse i udvalget.

Stk. 2. Hvis barnet eller den unge har været anbragt uden for hjemmet inden for det seneste år før datoen for den aktuelle anbringelse, forudsætter opretholdelse af en foranstaltning efter § 58 ud over 2 år fra børn og unge-udvalgets afgørelse fornyet afgørelse i udvalget.

Stk. 3. Er sagen efter stk. 1 og 2 indbragt for Ankestyrelsen eller forelagt domstolene, regnes fristen fra den endelige afgørelse eller dom. Uanset bestemmelsen i stk. 1 og 2 kan børn og unge-udvalget, Ankestyrelsen eller retten fastsætte en kortere frist for fornyet behandling i udvalget.

Stk. 4. Børn og unge-udvalget kan ved afgørelser efter § 58 undtagelsesvis fastsætte en længere frist end nævnt i stk. 1-3, når de forhold, der ligger til grund for afgørelsen, med overvejende sandsynlighed må antages at vedvare ud over fristen. Samme beføjelser har Ankestyrelsen og retten.

Stk. 5. Børn og unge-udvalget kan i særlige tilfælde træffe afgørelse om, at en anbringelse uden for hjemmet efter § 58 af et barn, der ikke er fyldt 1 år, skal gælde i 3 år, hvis det er overvejende sandsynligt, at de forhold, der begrunder anbringelsen, vil være til stede i denne periode. De samme beføjelser har Ankestyrelsen og retten.

Stk. 6. Stk. 1-5 finder tilsvarende anvendelse ved afgørelser, som Ankestyrelsen træffer efter § 65, stk. 4.

Lægelig undersøgelse og behandling uden samtykke

§ 63. Hvis forældremyndighedsindehaveren undlader at lade et barn eller en ung undersøge eller behandle for en livstruende sygdom eller en sygdom, der udsætter barnet eller den

unge for betydelig og varigt nedsat funktionsevne, kan børn og unge-udvalget træffe afgørelse om at gennemføre undersøgelsen eller behandlingen.

Stk. 2. En afgørelse efter stk. 1 kan træffes foreløbigt efter reglerne i § 75, når betingelserne herfor er opfyldt.

Fuldbyrkelse

§ 64. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at afgørelser efter §§ 51, 58 og 63, § 68, stk. 3, og § 68 a fuldbyrdes.

Stk. 2. Kommunen har mod behørig legitimation og uden retskendelse adgang til forældremyndighedens indehavers bolig, rum eller gemmer for at eftersøge og medtage et barn eller en ung med henblik på at fuldbyrde de afgørelser, der er nævnt i stk. 1.

Stk. 3. Politiet yder bistand til kommunen ved udøvelsen af beføjelser efter stk. 2. Indenrigs- og socialministeren fastsætter efter aftale med justitsministeren nærmere regler i en bekendtgørelse om politiets bistand til kommunen.

Det sociale nævns og Ankestyrelsens beføjelser uden klage

§ 65. Såfremt kommunalbestyrelsen ikke foretager de fornødne undersøgelser, jf. § 50, ikke foretager de fornødne samtaler med barnet eller den unge, jf. § 48, ikke udarbejder de fornødne handleplaner, jf. § 140, eller ikke foretager den fornødne revision af handleplaner, jf. §§ 68 eller 70, eller ikke har hjemgivet barnet eller den unge med den fornødne hjemgivelsesperiode, jf. § 68, stk. 2 og 3, ikke i fornødent omfang tager hensyn til barnets bedste i afgørelser om valg af anbringelsessted, herunder også valg af anbringelsessted ved flytning af barnet eller den unge fra et anbringelsessted til et andet og samvær med personer fra barnets eller den unges netværk, jf. § 69, stk. 1 og 2, eller ikke mindst en gang om året taler med barnet eller den unge under besøg på anbringelsesstedet, jf. § 148, kan det sociale nævn træffe afgørelse om,

- a) at der skal iværksættes en undersøgelse, jf. § 50,
- b) at der skal finde samtale sted med barnet eller den unge, jf. § 48,
- c) at der skal udarbejdes en handleplan, jf. § 140,
- d) at en handleplan skal revideres, jf. §§ 68 eller 70,
- e) at der skal træffes en ny afgørelse om hjemgivelse, som i fornødent omfang tager hensyn til barnets bedste med hensyn til spørgsmålet om hjemgivelsesperioden og hjemgivelsesperiodens længde, jf. § 68, stk. 2 og 3,
- f) at der skal træffes en ny afgørelse, som i fornødent omfang tager hensyn til barnets bedste i spørgsmål om valg af anbringelsessted, ændring af anbringelsessted og samvær med personer fra barnets eller den unges netværk, jf. § 69, stk. 1 og 2, og
- g) at der skal tales med barnet eller den unge under besøg på anbringelsesstedet, jf. § 148.

Stk. 2. Hvis der er behov for foranstaltninger efter § 52 og kommunalbestyrelsen undlader at iværksætte disse i fornødent omfang, kan det sociale nævn pålægge kommunalbestyrelsen at træffe en afgørelse eller træffe en foreløbig afgørelse om foranstaltninger.

Stk. 3. Det sociale nævn kan pålægge kommunalbestyrelsen at gennemføre afgørelser efter stk. 1 og 2. Det sociale nævn kan pålægge kommunalbestyrelsen, at afgørelser truffet efter

stk. 1, litra a og b, skal gennemføres inden for en nærmere angivet tidsfrist, når det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges bedste.

Stk. 4. Ankestyrelsen har samme beføjelser som de sociale nævn og kan tillige træffe afgørelse efter §§ 51, 58, 63 og 68 a og pålægge kommunalbestyrelsen at gennemføre afgørelsen.

Anbringelsessteder for børn og unge

§ 66. Anbringelsessteder for børn og unge kan være

- 1) plejefamilier, jf. § 142, stk. 1,
- 2) netværksplejefamilier, jf. § 142, stk. 2,
- 3) egne værelser, kollegier eller kollegielignende opholdssteder, jf. § 142, stk. 4,
- 4) opholdssteder for børn og unge, jf. § 142, stk. 5, eller
- 5) døgninstitutioner, jf. § 67.

§ 67. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er det nødvendige antal pladser på døgninstitutioner for børn og unge, som på grund af sociale eller adfærdsmæssige problemer har behov for at blive anbragt uden for hjemmet. Kommunalbestyrelsen skal herunder sørge for, at der på institutionerne er det nødvendige antal pladser og mulighed for ambulant behandling.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er det nødvendige antal pladser på døgninstitutioner for børn og unge, som på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for at blive anbragt uden for hjemmet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er det nødvendige antal pladser på sikrede døgninstitutioner.

Stk. 4. Døgninstitutioner kan oprettes og drives af en kommune, jf. § 4, af en region, jf. § 5, eller som selvejende institutioner, som kommunalbestyrelsen eller regionsrådet indgår aftale med.

Ophør af foranstaltninger og videreførelse af anbringelser

§ 68. Foranstaltninger efter § 52, stk. 3, skal ophøre, når formålet er nået, når de ikke længere opfylder deres formål, eller når den unge fylder 18 år, jf. dog § 76.

Stk. 2. Et anbragt barn eller en anbragt ung kan først hjemgives, efter at kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om hjemgivelse og om hjemgivelsesperiodens længde, jf. stk. 4. I særlige tilfælde kan kommunalbestyrelsen beslutte, at der ikke skal være en hjemgivelsesperiode.

Stk. 3. I tilfælde, hvor forældremyndighedsindehaveren anmoder om at få hjemgivet et barn eller en ung, der er anbragt med samtykke efter § 52, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen tage stilling til spørgsmålet om hjemgivelse, senest 7 dage fra anmodningen fremsættes. Det samme gælder, såfremt en ung over 15 år, der er anbragt med samtykke efter § 52, stk. 1, anmoder om at blive hjemgivet.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte længden af en hjemgivelsesperiode. Hjemgivelsesperioden kan vare op til 6 måneder, og længden fastsættes under hensyn til:

- 1) muligheden for at sikre en skånsom og planlagt hjemgivelse for barnet eller den unge,
- 2) forberedelse af eventuel støtte til barnet eller den unge eller forældrene efter hjemgivelsen efter § 52, stk. 3, nr. 1, 3, 5, 6 eller 7, og

- 3) kommunens mulighed for at foretage en vurdering af, om der er grundlag for at træffe afgørelse efter § 58 eller § 68 a i situationer, hvor forældrene har tilbagekaldt et samtykke til en frivillig anbringelse efter § 52, stk. 3, nr. 8.

Stk. 5. Hjemgivelsesperioden er en videreførelse af den eksisterende anbringelse efter § 52, stk. 3, nr. 8.

Stk. 6. Hvis kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om hjemgivelse af et barn eller en ung, der er anbragt efter § 58 eller § 68 a, skal kommunalbestyrelsen umiddelbart orientere børn og unge-udvalget herom. Hvis kommunalbestyrelsen ikke kan imødekomme en begæring om hjemgivelse, forelægges sagen til afgørelse i børn og unge-udvalget, jf. § 58 eller § 68 a.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen kan afvise at behandle en begæring fra forældrene om hjemgivelse af et barn eller en ung, der er anbragt efter

- 1) § 58 med en længere genbehandlingsfrist efter § 62, stk. 5, hvis der ikke er sket væsentlige ændringer af forholdene hos forældrene, anbringelsesstedet, barnet eller den unge, eller
- 2) § 68 a, hvis der ikke er sket væsentlige ændringer af forholdene hos anbringelsesstedet, barnet eller den unge.

Stk. 8. Afvises begæringen om hjemgivelse ikke, skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om hjemgivelse.

Stk. 9. Hvis kommunalbestyrelsen ikke kan imødekomme begæringen om hjemgivelse, forelægges sagen til afgørelse i børn og unge-udvalget.

Stk. 10. Kommunalbestyrelsen har ikke pligt til at behandle en begæring om hjemgivelse i den periode, hvor en sag er under behandling i Ankestyrelsen eller ved retten.

Stk. 11. Forud for hjemgivelse skal kommunalbestyrelsen revidere handleplanen, jf. § 140, og angive den videre indsats i forbindelse med hjemgivelsen. I forbindelse med en sanktion efter straffelovens § 74 a skal revisionen særlig vedrøre, hvordan målene om uddannelse eller beskæftigelse nås.

Stk. 12. Kommunalbestyrelsen i den unges opholdskommune skal senest 6 måneder forud for ophør af en anbringelse ved det fyldte 18. år træffe afgørelse om, hvorvidt den unge har behov for efterværn, og i givet fald træffe afgørelse om, hvilke foranstaltninger der skal iværksættes efter § 76. Kommunalbestyrelsen skal forinden da i samarbejde med den unge have revideret handleplanen og herunder have taget stilling til den unges videre forløb med hensyn til uddannelse og beskæftigelse samt øvrige relevante forhold.

§ 68 a. Børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om, at et barn eller en ung, der efter § 52, stk. 3, nr. 8, har været anbragt uden for hjemmet i mindst 3 år, fortsat skal være anbragt uden for hjemmet i en videreført anbringelse, hvis barnet eller den unge har opnået en så stærk tilknytning til anbringelsesstedet, at det på kortere og længere sigt må antages at være af væsentlig betydning for barnets eller den unges bedste at forblive på anbringelsesstedet. Afgørelser om videreførelse af en anbringelse efter 1. pkt. skal ikke forelægges for børn og unge-udvalget til fornyet afgørelse efter § 62.

Stk. 2. For et barn eller en ung, der er fyldt 15 år, kan der kun træffes afgørelse om videreførelse af en anbringelse efter stk. 1, hvis barnet eller den unge samtykker i afgørelsen.

Stk. 3. Børn og unge-udvalget kan træffe afgørelse om videreførelse af en anbringelse efter stk. 1, uanset at betingelserne i § 52, stk. 1, eller § 58, stk. 1, ikke længere er opfyldt.

Stk. 4. Til brug for børn og unge-udvalgets afgørelse om videreførelse af anbringelsen, jf. stk. 1, skal kommunalbestyrelsen udarbejde en indstilling, der indeholder

- 1) en revideret undersøgelse af barnets forhold, jf. § 50,
- 2) en revideret handleplan, jf. § 140,
- 3) en psykologisk, lægefaglig eller anden børnesagkyndig helhedsvurdering af barnets eller den unges tilknytning til anbringelsesstedet og
- 4) barnets eller den unges holdning til videreførelse af anbringelsen.

Kommunens opgaver under anbringelsen

§ 69. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om valg af konkret anbringelsessted i overensstemmelse med handleplanen, jf. § 140. Samtidig med valg af anbringelsessted skal der tages stilling til barnets eller den unges skolegang. Er anbringelsesstedet beliggende i en anden kommune end barnets eller den unges opholdskommune, har opholdskommunen pligt til at underrette den stedlige kommune forud for anbringelsen.

Stk. 2. I det omfang det må anses for nødvendigt under hensyn til formålet med anbringelsen, skal kommunalbestyrelsen på baggrund af det løbende tilsyn med barnet eller den unge på anbringelsesstedet, jf. § 148, træffe afgørelse om ændret anbringelsessted, behandling, uddannelse, samvær med personer fra netværket m.v. under opholdet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsens afgørelse om ændring af anbringelsessted kræver samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år, jf. dog stk. 4 og 5.

Stk. 4. Er anbringelse sket med samtykke efter § 52, stk. 3, nr. 8, og kan samtykke til ændret anbringelsessted ikke opnås, kan børn og unge-udvalget træffe afgørelse efter § 58, hvis betingelserne herfor er til stede. Afgørelse om valg af anbringelsessted træffes herefter af kommunalbestyrelsen, jf. stk. 1.

Stk. 5. Er anbringelse sket uden samtykke efter § 58 eller § 68 a, og kan samtykke til ændret anbringelsessted ikke opnås, kan børn og unge-udvalget træffe fornyet afgørelse efter § 58 eller § 68 a, hvis betingelserne herfor er til stede. Forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år, kan dog meddele samtykke til, at der ikke skal træffes fornyet afgørelse efter § 58 eller § 68 a. Afgørelse om valg af anbringelsessted træffes herefter af kommunalbestyrelsen, jf. stk. 1, uanset om børn og unge-udvalget efterprøver anbringelsesgrundlaget.

§ 70. Kommunalbestyrelsen skal senest 3 måneder efter, at der er iværksat en foranstaltning over for barnet, den unge eller de vordende forældre, vurdere, om indsatsen skal ændres, og om handleplanen, jf. § 140, skal revideres. Kommunalbestyrelsen skal herefter med højst 12 måneders mellemrum foretage en sådan vurdering. Ved anbringelse uden for hjemmet skal vurderingen ske på baggrund af det løbende tilsyn med barnet eller den unge på anbringelsesstedet, jf. § 148, stk. 1,

og efter kontakt med forældremyndighedsindehaveren. Vurderingen skal omfatte såvel de dele af handleplanen og indsatsen, som retter sig mod barnet eller den unge, som de dele, der omhandler indsatsen over for familien. Afgørelse om revision af handleplanen træffes så vidt muligt med samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år.

Stk. 2. For unge, der er idømt en sanktion efter straffelovens § 74 a, skal vurdering og revision af handleplan og indsats særlig vedrøre, hvordan det sikres, at den unge kommer i uddannelse eller beskæftigelse. Det skal senest i forbindelse med den første vurdering konkretiseres, hvordan de overordnede mål om uddannelse og beskæftigelse nås i løbet af sanktionen.

Stk. 3. Er der udarbejdet en særskilt plan for støtten til forældrene efter § 140, stk. 8, skal kommunalbestyrelsen tilbyde at revidere denne plan, når der er behov for det. Kommunalbestyrelsen skal senest 3 måneder efter, at barnet eller den unge har fået ophold uden for hjemmet, tilbyde en revision af planen. Kommunalbestyrelsen skal herefter med højst 12 måneders mellemrum foretage en vurdering af, om der er behov for at tilbyde en revision af planen.

Samvær og kontakt

§ 71. Forældrene og barnet eller den unge har ret til samvær og kontakt under barnets eller den unges anbringelse uden for hjemmet. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at forbindelsen mellem forældrene og barnet eller den unge holdes ved lige. Kommunalbestyrelsen har i den forbindelse pligt til at sikre, at forældrene får information om barnets hverdag, og til at bidrage til et godt samarbejde mellem forældrene og anbringelsesstedet. En ret til samvær og kontakt, der er aftalt mellem forældrene eller er fastsat i medfør af forældreansvarsloven, opretholdes under barnets eller den unges anbringelse uden for hjemmet, men kan reguleres eller midlertidigt ophæves efter reglerne i stk. 2-4.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal om fornødent træffe afgørelse om omfanget og udøvelsen af samværet og kontakten og kan fastsætte nærmere vilkår for samværet og kontakten. Ved afgørelsen lægges særlig vægt på hensynet til barnet eller den unge og formålet med anbringelsen. Der kan ikke efter 1. pkt. træffes afgørelser, som medfører, at samvær og kontakt kun må finde sted mindre end en gang om måneden. En sådan afgørelse sidestilles med en afbrydelse af forbindelsen og skal træffes af børn og unge-udvalget efter stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan med samtykke fra forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 15 år, træffe afgørelse om, at samværet mellem forældre og barnet eller den unge skal støttes ved, at der er en tredje person til stede.

Stk. 3. Når det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges sundhed eller udvikling, kan børn og unge-udvalget for en bestemt periode træffe afgørelse om, at samvær kun må foregå under tilstedeværelse af en repræsentant for kommunen. Under de samme betingelser og ligeledes for en bestemt periode kan der træffes afgørelse om at afbryde forbindelsen i form af samvær eller brev-, mail- eller telefonforbindelse mellem forældrene og barnet eller den unge, ligesom der kan træffes afgørelse om, at barnets eller den unges anbringelsessted ikke må oplyses over for forældrene.

Stk. 4. En afgørelse efter stk. 3 kan træffes foreløbigt efter reglerne i § 75, når betingelserne herfor er opfyldt.

Stk. 5. En afgørelse om kontrol med barnets eller den unges brevveksling, telefonsamtaler eller anden kommunikation med forældrene kan alene træffes efter § 123, stk. 2.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen i barnets opholdskommune kan yde støtte til udgifter til forældrenes transport i forbindelse med møder i barnets opholdskommune.

Advokatbistand, aktindsigt m.v.

§ 72. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 15 år, gratis advokatbistand under en sag om

- 1) gennemførelse af en undersøgelse efter § 51,
- 2) anbringelse uden for hjemmet efter § 58,
- 3) opretholdelse af en anbringelse efter § 62,
- 4) gennemførelse af en lægelig undersøgelse eller behandling efter § 63,
- 5) videreførelse af en anbringelse efter § 68 a,
- 6) godkendelse af en foreløbig afgørelse efter § 75, stk. 3,
- 7) ændring af anbringelsessted efter § 69, stk. 4 eller 5, jf. § 58,
- 8) afbrydelse af forbindelsen m.v. efter § 71, stk. 3, og
- 9) brev og telefonkontrol efter § 123, stk. 2.

Stk. 2. Forældremyndighedens indehaver, den unge, der er fyldt 15 år, og plejeforældrene skal have tilbud om gratis advokatbistand under en sag om flytning eller hjemtagelse fra privat familiepleje efter § 78, stk. 4.

Stk. 3. Under en sag om afbrydelse af forbindelsen m.v. efter § 71, stk. 3, og en sag om brev- og telefonkontrol efter § 123, stk. 2, med den af forældrene, der ikke har del i forældremyndigheden, skal denne have tilbud om gratis advokatbistand.

Stk. 4. Om salær og godtgørelse for udlæg til advokater gælder samme regler som i tilfælde, hvor der er meddelt fri proces, jf. retsplejelovens kapitel 31.

§ 73. Inden der træffes afgørelse i en sag efter § 72, påhviler det kommunalbestyrelsen at gøre indehaveren af forældremyndigheden og den unge, der er fyldt 15 år, bekendt med retten til efter forvaltningsloven at se sagens akter og retten til at udtale sig, inden afgørelsen træffes.

Stk. 2. Tilsvarende forpligtelse har kommunalbestyrelsen over for de personer, der er nævnt i § 72, stk. 2 og 3, for så vidt angår de heri nævnte afgørelser.

§ 74. Børn og unge-udvalget træffer i et møde afgørelse om

- 1) gennemførelse af en undersøgelse efter § 51,
- 2) anbringelse uden for hjemmet efter § 58,
- 3) opretholdelse af en anbringelse efter § 62,
- 4) gennemførelse af en lægelig undersøgelse eller behandling efter § 63,
- 5) videreførelse af en anbringelse efter § 68 a,
- 6) godkendelse af en foreløbig afgørelse efter § 75, stk. 3,
- 7) ændring af anbringelsessted efter § 69, stk. 4 eller 5, jf. § 58,
- 8) afbrydelse af forbindelsen m.v. efter § 71, stk. 3,
- 9) flytning eller hjemtagelse efter § 78, stk. 4,
- 10) brev- og telefonkontrol efter § 123, stk. 2, og

- 11) anbefaling til Ankestyrelsen af adoption uden samtykke, jf. adoptionsloven.

Stk. 2. Inden der træffes afgørelse, skal indehaveren af forældremyndigheden, barnet eller den unge, advokaten og eventuel anden bisidder for forældremyndighedens indehaver eller barnet eller den unge have lejlighed til at udtale sig over for børn og unge-udvalget. Tilbud efter 1. pkt. til barnet eller den unge kan undlades, hvis barnet er under 12 år, eller hvis det må antages at være til skade for barnet eller den unge.

Stk. 3. Stk. 2 finder tilsvarende anvendelse på den af forældrene, der ikke har del i forældremyndigheden, inden der træffes afgørelse efter § 71, stk. 3, og § 123, stk. 2. Stk. 2 finder ligeledes anvendelse på plejeforældre, inden der træffes afgørelse efter § 78, stk. 4.

Stk. 4. Til vedtagelse af en afgørelse efter §§ 51, 58, 62, 63, 68 a, § 69, stk. 4 og 5, § 71, stk. 3, § 75, stk. 3, og § 123, stk. 2, samt afgørelse om anbefaling af adoption, jf. stk. 1, nr. 11, kræves, at mindst 4 af børn og unge-udvalgets 5 medlemmer stemmer for afgørelsen. Afgørelser efter § 78, stk. 4, træffes ved almindelig stemmeflerhed.

Stk. 5. Såfremt dommeren ikke er enig i den trufne afgørelse, skal dette tilføres udvalgets protokol, og meddelelsen om udvalgets afgørelse skal indeholde oplysning om dommerens afvigende opfattelse.

Stk. 6. Børn og unge-udvalgets afgørelser skal meddeles skriftligt. Afgørelserne skal være begrundede og indeholde oplysning om klageadgang.

Foreløbige afgørelser

§ 75. Formanden eller i dennes fravær næstformanden for børn og unge-udvalget kan træffe foreløbige afgørelser efter §§ 51, 58, 63, 68 a, § 71, stk. 3, § 78, stk. 4, og § 123, stk. 2, som af hensyn til barnets eller den unges øjeblikkelige behov ikke kan afvente, at sagen behandles i børn og unge-udvalget.

Stk. 2. Forældremyndighedens indehaver og eventuelle andre parter, jf. § 72, skal inden 24 timer efter iværksættelsen af en foreløbig afgørelse have skriftlig meddelelse om afgørelsen samt en begrundelse for afgørelsen. Meddelelsen skal tillige indeholde oplysning om retten til efter forvaltningsloven at se sagens akter og til at udtale sig om sagen samt om retten til vederlagsfri advokatbistand.

Stk. 3. En foreløbig afgørelse efter stk. 1 skal snarest muligt og senest inden 7 dage efter iværksættelsen af afgørelsen forelægges børn og unge-udvalget til godkendelse, uanset om foranstaltningen er ophørt.

Stk. 4. En afgørelse, der er godkendt efter stk. 3, har gyldighed i 1 måned. En afgørelse vedrørende § 51 har gyldighed, indtil undersøgelsen er afsluttet, dog højst 2 måneder regnet fra den foreløbige afgørelse efter stk. 1. En afgørelse vedrørende § 78, stk. 4, har gyldighed, indtil der træffes en ny afgørelse om flytning eller hjemtagelse.

Stk. 5. Direktøren for Ankestyrelsen har samme beføjelser som formanden for børn og unge-udvalget, jf. stk. 1 og 2, og kan pålægge kommunalbestyrelsen at gennemføre afgørelsen. Den foreløbige afgørelse har gyldighed i 1 måned, jf. dog de frister, der er nævnt i stk. 4, 2. og 3. pkt. Direktøren kan undtagelsesvis bestemme, at den foreløbige afgørelse skal god-

kendes af Ankestyrelsen inden for den frist, der er nævnt i stk. 3.

Stk. 6. Hvis børn og unge-udvalget ikke inden 1 måned træffer afgørelse i overensstemmelse med direktørens foreløbige afgørelse, jf. stk. 5, skal børn og unge-udvalget umiddelbart orientere Ankestyrelsen herom. Børn og unge-udvalgets afgørelse har ikke virkning, før direktøren snarest muligt og senest 10 dage efter afgørelsen har taget stilling til, om afgørelsen skal have virkning. Hvis direktøren træffer afgørelse om, at børn og unge-udvalgets afgørelse ikke skal have virkning, træffer Ankestyrelsen afgørelse efter reglen i § 65, stk. 4, senest 8 uger efter børn og unge-udvalgets afgørelse.

Kapitel 12

Tilbud til unge fra 18 til 22 år

§ 76. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde hjælp efter stk. 2 og 3 til unge i alderen fra 18 til 22 år, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til den unges behov for støtte, og hvis den unge er indforstået hermed.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om, at en tildelt personlig rådgiver eller en fast kontaktperson, jf. § 52, stk. 3, nr. 6 og 7, kan opretholdes eller tildeles igen efter det fyldte 18. år.

Stk. 3. Til unge, der er eller var anbragt uden for hjemmet i et anbringelsessted efter reglerne i kapitel 11 umiddelbart inden det fyldte 18. år, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om,

- 1) at døgnophold, jf. § 55, i et anbringelsessted, jf. § 66, kan opretholdes eller genetableres,
- 2) at udpege en personlig rådgiver for den unge, jf. § 52, stk. 3, nr. 6,
- 3) at udpege en fast kontaktperson for den unge, jf. § 52, stk. 3, nr. 7, og
- 4) at etablere en udsamlingsordning, jf. § 55, i det hidtidige anbringelsessted.

Stk. 4. Tilbud efter stk. 2 og 3 skal ophøre, når de ikke længere opfylder deres formål under hensyn til den unges behov for støtte, eller når den unge fylder 23 år.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal, i det omfang det er muligt, sørge for, at unge, som har været anbragt uden for hjemmet efter reglerne i kapitel 11, umiddelbart inden det fyldte 18. år får mulighed for at vende tilbage til det tidligere anbringelsessted kortvarigt, uanset om der iværksættes foranstaltninger efter stk. 3.

Kapitel 13

Private pasningsordninger uden offentlige tilskud

Privat dagpasning

§ 77. (Ophævet)

Privat døgnpleje

§ 78. Ingen må modtage et barn under 14 år til døgnophold i privat familiepleje i en sammenhængende periode ud over 3 måneder uden at have tilladelse dertil fra kommunalbestyrelsen i den stedlige kommune.

Stk. 2. Plejetilladelse kan kun udstedes, når det efter en undersøgelse af familieplejen må antages, at opholdet vil være

til gavn for barnet. Ved udstedelse af plejetilladelse skal kommunen gøre forældremyndighedens indehaver opmærksom på bestemmelserne i stk. 4.

Stk. 3. Det påhviler forældremyndighedens indehaver at sikre sig, at plejehjemmet har fornøden plejetilladelse.

Stk. 4. Børn og unge-udvalget i forældremyndighedsindehaverens opholdskommune kan efter begæring af plejeforældrene eller barnet eller den unge beslutte, at et barn eller en ung ikke må flyttes eller hjemtages fra en privat familiepleje, såfremt det må antages at skade barnet eller den unge. Forud for afgørelsen indhentes en udtalelse fra den stedlige kommune.

Stk. 5. En afgørelse efter stk. 4 kan træffes foreløbigt efter reglerne i § 75, når betingelserne herfor er opfyldt.

Stk. 6. Reglerne i stk. 1-5 gælder ikke i tilfælde, hvor kun den ene af forældrene har forældremyndigheden, men barnet eller den unge får døgnophold hos den anden af forældrene.

Stk. 7. Døgnplejehjem, der modtager børn og unge under 18 år, og som drives af private uden offentlige midler, må kun oprettes og drives med tilladelse af kommunalbestyrelsen i den stedlige kommune. Kommunalbestyrelsen i den stedlige kommune fører tilsyn med forholdene i hjemmet.

Afsnit V

Voksne

Kapitel 14

Almene tilbud

§ 79. Kommunalbestyrelsen kan iværksætte eller give tilskud til generelle tilbud med aktiverende og forebyggende sigte. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte retningslinjer for, hvilke persongrupper der kan benytte tilbuddene.

Stk. 2. Afgørelser efter stk. 1 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 3. Indenrigs- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om betaling for tilbud efter stk. 1.

Husvilde

§ 80. Kommunalbestyrelsen skal anvise midlertidigt husly mod betaling, hvis en enlig eller en familie er husvild. Betalingen må ikke overstige lejeværdien af den beboelse, der anvises, eller den sædvanlige boligudgift på stedet for en enlig eller for en familie af denne størrelse.

Kapitel 15

Formål

§ 81. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde en særlig indsats til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer. Formålet med indsatsen er

- 1) at forebygge, at problemerne for den enkelte forværres,
- 2) at forbedre den enkeltes sociale og personlige funktion samt udviklingsmuligheder,
- 3) at forbedre mulighederne for den enkeltes livsudfoldelse gennem kontakt, tilbud om samvær, aktivitet, behandling, omsorg og pleje og
- 4) at yde en helhedsorienteret indsats med servicetilbud afpasset efter den enkeltes særlige behov i egen bolig,

herunder i botilbud efter lov om almene boliger m.v. eller i botilbud efter denne lov.

§ 82. Kommunalbestyrelsen skal yde hjælp efter denne lov i overensstemmelse med formålet, jf. § 81, til personer med betydelig nedsat psykisk funktionsevne, der ikke kan tage vare på deres egne interesser, uanset om der foreligger samtykke fra den enkelte. Hjælpen kan dog ikke ydes ved brug af fysisk tvang.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal påse, om der er pårørende eller andre, der kan varetage interesserne for en person med betydelig nedsat psykisk funktionsevne. Kommunalbestyrelsen skal være opmærksom på, om der er behov for at bede statsforvaltningen om at beskikke en værge efter værgemålsloven.

Kapitel 16

Personlig hjælp, omsorg og pleje samt plejetestamenter

§ 83. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde

- 1) personlig hjælp og pleje og
- 2) hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet.

Stk. 2. Tilbuddene efter stk. 1 gives til personer, som på grund af midlertidigt eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer ikke selv kan udføre disse opgaver.

Stk. 3. Tilbuddene efter stk. 1 kan ikke gives som generelle tilbud efter § 79.

Stk. 4. Kommunen skal ved tilrettelæggelsen af pleje og omsorg m.v. for en person med en demensdiagnose så vidt muligt respektere dennes vejledende tilkendegivelser for fremtiden med hensyn til bolig, pleje og omsorg (plejetestamenter).

§ 84. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde afløsning eller aflastning til ægtefælle, forældre eller andre nære pårørende, der passer en person med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Stk. 2. Kommunen kan tilbyde midlertidigt ophold til personer, der i en periode har et særligt behov for omsorg og pleje.

§ 85. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde hjælp, omsorg eller støtte samt optræning og hjælp til udvikling af færdigheder til personer, der har behov herfor på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

§ 86. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde genoptræning til afhjælpning af fysisk funktionsnedsættelse forårsaget af sygdom, der ikke behandles i tilknytning til en sygehusindlæggelse.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde hjælp til at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder til personer, som på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov herfor.

§ 87. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at de opgaver, der er nævnt i §§ 83-85, i fornødent omfang kan varetages døgnet rundt.

Afgørelse m.v.

§ 88. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om tildeling af personlig hjælp og pleje m.v. efter dette kapitel. Kommunalbestyrelsen skal behandle anmodninger om hjælp efter § 83 ved en konkret, individuel vurdering af behovet for hjælp til de opgaver, som modtageren ikke selv kan udføre. Ved vurderingen af behovet for hjælp skal kommunalbestyrelsen tage stilling til alle anmodninger om hjælp fra ansøgeren.

Stk. 2. Tilbuddene om hjælp efter § 83 skal bidrage dels til at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder, dels til at afhjælpe væsentlige følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer. Tilbuddene skal løbende tilpasses modtagerens behov.

Stk. 3. Tilbud efter § 86 gives efter en konkret, individuel vurdering af træningsbehovet. Genoptræningstilbud efter § 86, stk. 1, gives med henblik på så vidt muligt at bringe personen op på det funktionsniveau, som den pågældende havde inden sygdommen. Tilbud efter § 86, stk. 2, gives til personer, som har brug for en individuel træningsindsats med henblik på at kunne vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder.

§ 89. Afgørelsen skal meddeles ansøgeren skriftligt og skal være ledsaget af en skriftlig begrundelse. Af afgørelsen skal det fremgå, hvilke af ansøgerens anmodninger om hjælp kommunalbestyrelsen har kunnet eller ikke har kunnet imødekomme, jf. § 88, stk. 1, samt hvilke krav der stilles til leverancesikkerheden i forbindelse med effektueringen af afgørelsen, jf. § 90, stk. 1.

Stk. 2. Til brug for afgørelsen efter stk. 1 udarbejder kommunen et skema. Skemaet skal som minimum indeholde oplysninger om, hvilke opgaver hjælpen omfatter, formålet med hjælpen, og for hvilken periode hjælpen gives. Skemaet udfyldes i samarbejde med ansøgeren og udleveres til ansøgeren som supplement til afgørelsen.

Stk. 3. For beboere i plejehjem m.v., jf. § 192, lejere i plejeboligbebyggelser, der er omfattet af lov om almene boliger m.v. eller lov om boliger for ældre og personer med handicap, og lejere i tilsvarende boligenheder skal skemaet efter stk. 2 endvidere indeholde oplysninger om den samlede plan for pleje- og omsorgsindsatsen for ansøgeren. 1. pkt. omfatter alene de beboere og lejere i de nævnte boligformer, der modtager kommunale serviceydelser. Skemaet udfyldes i samarbejde med ansøgeren, nærmeste pårørende eller anden nærtstående og eventuelt ansøgerens egen praktiserende læge. Skemaet udleveres til ansøgeren i forbindelse med afgørelsen.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med afgørelsen om hjælp efter § 83 oplyse om, hvilken person der kan kontaktes på myndighedens vegne, hvis modtageren af hjælpen har spørgsmål vedrørende den personlige og praktiske hjælp, eller hvis den tildelte hjælp ikke leveres i overensstemmelse med afgørelsen, jf. § 90.

§ 90. Hjælp efter §§ 83 og 86 skal leveres i overensstemmelse med den afgørelse, kommunalbestyrelsen har truffet efter §§ 88 og 89. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at den tildelte hjælp efter § 83 leveres inden for en rimelig frist, hvis leverandøren ikke kan overholde de aftaler, der i forbindelse

med afgørelsen efter § 88, stk. 1, er indgået om levering af hjælpen.

Tilrettelæggelse og levering af hjælpen

§ 91. Kommunalbestyrelsen har pligt til at skabe grundlag for, at modtagere af hjælp efter § 83 kan vælge mellem forskellige leverandører af hjælpen. Til dette formål skal kommunalbestyrelsen sikre, at kvalificerede private leverandører får adgang til at levere ydelser efter § 83. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte og offentliggøre de kvalitetsmæssige krav, der stilles til leverandører af personlig og praktisk hjælp efter § 83, jf. § 139, herunder krav til, hvilket beredskab der, jf. § 90, stk. 1, kræves af leverandørerne for at sikre, at de afgørelser, der er truffet efter § 83, kan effektueres. Kvalitetskravene skal være saglige, konkrete og velunderbyggede og må ikke være konkurrenceforvridende.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan vælge at sikre kvalificerede leverandørers adgang til at levere ydelser efter stk. 1 via udbudsmodellen. Kommunalbestyrelsen skal efter en udbudsforretning efter 1. pkt. indgå kontrakt med mindst to kvalificerede leverandører af de forskellige typer af ydelser efter § 83. Kontrakterne skal indgås med de leverandører, der har afgivet de økonomisk mest fordelagtige tilbud. Grundlaget for udbudsmaterialet er de efter stk. 1 fastsatte kvalitetskrav.

Stk. 3. Hvis det efter et udbud ikke er muligt at indgå kontrakter i overensstemmelse med betingelsen i stk. 2 og betingelserne fastsat i medfør af § 92, stk. 6, finder reglerne om godkendelse af enhver kvalificeret leverandør efter stk. 4-7 anvendelse.

Stk. 4. Hvis kommunalbestyrelsen ikke benytter udbudsmodellen, jf. stk. 2, skal kommunalbestyrelsen sikre kvalificerede leverandørers adgang til at levere ydelser efter stk. 1 via godkendelsesmodellen. Ud over de kvalitetskrav, der skal fastsættes i medfør af stk. 1, skal kommunalbestyrelsen, hvis der skabes valgfrihed via godkendelsesmodellen, fastsætte og offentliggøre de priskrav, der stilles til leverandører af personlig og praktisk hjælp efter § 83, jf. § 139.

Stk. 5. Hvis kommunalbestyrelsen har valgt at give kvalificerede leverandører adgang til at levere ydelser efter § 83 via godkendelsesmodellen, har kommunalbestyrelsen pligt til at godkende og indgå kontrakt med enhver leverandør, der opfylder kravene i stk. 1, 3. pkt., og stk. 4, jf. dog § 92, stk. 6.

Stk. 6. Priskravene efter stk. 4 fastsættes af kommunalbestyrelsen ud fra en kalkulation af de gennemsnitlige langsigtede omkostninger ved levering af personlig og praktisk hjælp i overensstemmelse med de stillede kvalitetskrav, jf. stk. 1.

Stk. 7. Fastsættelse af priskrav efter stk. 6 kan fraviges, når fravigelsen er begrundet i forventede effektiviseringer i den kommunale leverandørvirksomhed eller ændringer i kommunens kvalitetsstandard, jf. § 139. Prisfastsættelsen kan ligeledes fraviges, hvis en kommunalbestyrelse, der har valgt at bruge godkendelsesmodellen, jf. stk. 4, vælger at gennemføre en udbudsforretning med henblik på at finde en privat hovedleverandør til ydelserne efter § 83 i stedet for den kommunale leverandørvirksomhed.

Stk. 8. Efter en udbudsforretning efter stk. 7, 2. pkt., fastsættes priskravet til de øvrige leverandører, kommunalbestyrelsen skal indgå kontrakt med efter stk. 5, til kommunens

omkostninger ved kontrakten med den private leverandør, der har vundet udbuddet. Det er en betingelse herfor, at den leverandør, der har vundet udbuddet, accepterer, at den kontrakt, der indgås efter udbuddet, danner grundlaget for kommunalbestyrelsens indgåelse af kontrakt med andre leverandører efter stk. 5. Det er endvidere en betingelse, at kommunens kontrakt med den leverandør, der har vundet udbuddet, er offentlig.

Stk. 9. Kommunalbestyrelsen har pligt til at efterbetale private leverandører i de tilfælde, hvor det efterfølgende viser sig, at de fastsatte priskrav er lavere end de faktiske omkostninger ved levering af personlig og praktisk hjælp, jf. stk. 6 og 7.

§ 92. En leverandør, der har indgået kontrakt med en eller flere kommunalbestyrelser, jf. § 91, stk. 2 og 5, anses som udgangspunkt for generelt kvalificeret til at udføre opgaver efter § 83. Kommunalbestyrelsen kan dog afvise at indgå kontrakt med leverandøren, hvis dennes kvalifikationer ikke opfylder den pågældende kommunalbestyrelses kvalitetskrav, jf. § 91, stk. 1. Kommunalbestyrelsen skal skriftligt informere leverandøren om baggrunden for, at der ikke kan indgås kontrakt.

Stk. 2. En person, der er berettiget til hjælp eller støtte efter § 83, jf. § 88, stk. 1, skal vælge, hvilken af de leverandører, kommunalbestyrelsen har indgået kontrakt med, der skal udføre hjælpen. I forbindelse med afgørelsen om hjælp efter § 83 skal den kommunale myndighed oplyse om alle godkendte leverandører, og eventuelt materiale fra godkendte leverandører skal udleveres til de personer, der er tilkendt hjælp efter § 83. I forbindelse med ændringer i leverandørkredsen skal alle modtagere af hjælp efter § 83, der er omfattet af de ændrede valgmuligheder, orienteres om dette.

Stk. 3. Hvis formidlingen af materialet medfører væsentlige ekstra omkostninger for kommunen, kan leverandøren opkræves betaling for meromkostningerne i forbindelse med formidlingen.

Stk. 4. Indenrigs- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvornår kommunalbestyrelsen kan opkræve betaling fra leverandøren.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal indgå skriftlig aftale med den valgte leverandør om udførelsen af den hjælp, der er truffet afgørelse om efter § 88, stk. 1, om leverancesikkerhed efter § 90, stk. 1, og om betaling m.v.

Stk. 6. Indenrigs- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler for opgørelse og offentliggørelse m.v. af de af kommunalbestyrelsen fastsatte kvalitets- og priskrav efter § 91, stk. 1 og 4, regler for gennemførelse af udbud efter udbudsmodellen, jf. § 91, stk. 2, regler for efterbetaling af private leverandører, jf. § 91, stk. 9, og regler for, hvornår kommunalbestyrelsen kan undtages fra pligten til at indgå kontrakt, jf. § 91, stk. 5.

§ 93. Bestemmelserne i §§ 91, 92, 94 og 94 b omfatter ikke beboere i plejehjem m.v., jf. § 192, lejere i plejeboligbebyggelser, der er omfattet af lov om almene boliger m.v. eller lov om boliger for ældre og personer med handicap, lejere og beboere i friplejeboliger, der er omfattet af lov om friplejeboliger, og lejere i tilsvarende boligenheder.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte og offentliggøre de kvalitetskrav, der stilles til leverandører af kommunale serviceydelser til de i stk. 1 nævnte persongrupper, jf. § 139. Hvis kommunalbestyrelsen har ansvaret for andre dele af driften af de i stk. 1 nævnte boliger, skal kommunalbestyrelsen endvidere fastsætte og offentliggøre de kvalitetskrav, der stilles i forbindelse med varetagelsen af disse opgaver.

Stk. 3. Indenrigs- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler for opgørelse og offentliggørelse m.v. af de af kommunalbestyrelsen fastsatte kvalitetskrav efter stk. 2.

§ 94. En person, som er berettiget til hjælp eller støtte efter § 83, kan vælge selv at udpege en person til at udføre opgaverne. Den udpegede person skal godkendes af kommunalbestyrelsen, som herefter skal indgå kontrakt med den pågældende om omfang og indhold af opgaverne, om leverancesikkerhed, jf. § 90, stk. 1, og om betaling m.v.

§ 94 a. Personer, der modtager hjælp efter § 83, kan vælge en helt eller delvis anden hjælp end den, der er truffet afgørelse om, jf. §§ 88 og 89. En tilkendt ydelse, der fravælges efter 1. pkt., kan ikke efterfølgende kræves leveret efter § 90, stk. 1.

§ 94 b. Kommunalbestyrelsen kan etablere en ordning, der giver borgere, der er visiteret til hjælp eller støtte efter § 83, mulighed for at vælge et servicebevis, der giver adgang til, at den pågældende borger selv ansætter en person eller indgår aftale med en virksomhed om at udføre opgaverne, jf. stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om, hvilke ydelseskategorier der skal omfattes af ordningen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om at tilbyde borgere, der er visiteret til hjælp efter § 83, mulighed for at vælge et servicebevis. Kommunalbestyrelsen kan dog i særlige tilfælde træffe afgørelse om, at en borger ikke kan modtage hjælpen efter stk. 1.

Stk. 3. En borger, der har valgt et servicebevis, og som vælger at lade en privatperson udføre hjælpen, er arbejdsgiver for denne. Den pågældende borger kan dog overdrage retten til at ansætte en person til at udføre opgaverne i henhold til servicebeviset til en nærstående, en organisation eller en privat virksomhed, der herefter er arbejdsgiver for den privatperson, der udfører hjælpen.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen har pligt til at vejlede borgere, der har valgt et servicebevis, om mulige retlige konsekvenser forbundet med servicebevisordningen.

Stk. 5. Indenrigs- og socialministeren fastsætter regler for beregning af servicebevisets værdi.

Kontant tilskud

§ 95. Hvis kommunalbestyrelsen ikke kan stille den nødvendige hjælp til rådighed for en person, der har behov for hjælp efter §§ 83 og 84, kan kommunalbestyrelsen i stedet udbetale et tilskud til hjælp, som den pågældende selv antager.

Stk. 2. En person med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har behov for personlig hjælp og pleje og for støtte til løsning af nødvendige praktiske opgaver i hjemmet i mere end 20 timer ugentligt, kan vælge at få udbetalt et kontant tilskud til hjælp, som den pågældende selv antager.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan dog i særlige tilfælde beslutte, at hjælpen efter stk. 2 fortsat skal gives som naturalhjælp eller udbetales til en nærstående person, som helt eller delvis passer den pågældende.

Stk. 4. Det er en betingelse for tilskud til ansættelse af hjælper efter stk. 1-3, at tilskudsmodtageren er i stand til at fungere som arbejdsleder for hjælperne. Det er desuden en betingelse, at tilskudsmodtageren kan fungere som arbejdsgiver for hjælperne, medmindre den pågældende indgår aftale med en nærstående, en forening eller en privat virksomhed om, at tilskuddet overføres til den nærstående, foreningen eller den private virksomhed, der herefter er arbejdsgiver for hjælperne. Arbejdsgiverbeføjelserne i forhold til hjælperne vedrørende spørgsmål om ansættelse og afskedigelse af hjælpere varetages i så fald af den nærstående, foreningen eller den private virksomhed i samråd med den pågældende.

Stk. 5. I de situationer, hvor tilskudsmodtageren er arbejdsgiver, skal kommunalbestyrelsen tilbyde at varetage lønudbetaling m.v.

§ 96. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde borgerstyret personlig assistance. Borgerstyret personlig assistance ydes som tilskud til dækning af udgifter ved ansættelse af hjælpere til pleje, overvågning og ledsagelse til borgere med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har et behov, som gør det nødvendigt at yde denne ganske særlige støtte.

Stk. 2. Det er en betingelse for tilskud til ansættelse af hjælper efter stk. 1, at borgeren er i stand til at fungere som arbejdsleder for hjælperne. Det er desuden en betingelse, at borgeren kan fungere som arbejdsgiver for hjælperne, medmindre den pågældende indgår aftale med en nærstående, en forening eller en privat virksomhed om, at tilskuddet overføres til den nærstående, foreningen eller den private virksomhed, der herefter er arbejdsgiver for hjælperne. Arbejdsgiverbeføjelserne i forhold til hjælperne vedrørende spørgsmål om ansættelse og afskedigelse af hjælpere varetages i så fald af den nærstående, foreningen eller den private virksomhed i samråd med den pågældende.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde borgerstyret personlig assistance til borgere, der ikke er omfattet af personkredsen efter stk. 1, hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at dette er den bedste mulighed for at sikre en helhedsorienteret og sammenhængende hjælp for borgeren.

Stk. 4. I de situationer, hvor borgeren eller en nærstående er arbejdsgiver, skal kommunalbestyrelsen tilbyde at varetage lønudbetaling m.v.

§ 96 a. Indenrigs- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om kommunalbestyrelsens udmåling af tilskud til borgerstyret personlig assistance, herunder om dækning af udgifter til hjælpernes løn, udgifter ved varetagelse af arbejdsgiveropgaver og administrative opgaver m.v. samt andre udgifter for borgeren, der er forbundet med den modtagne hjælp.

Stk. 2. Tilskud til borgerstyret personlig assistance efter §§ 95 og 96 udbetales månedsvis forud.

Stk. 3. Indenrigs- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om udbetaling og regulering af tilskud, regnskabsaflæggelse og tilbagebetaling af tilskud.

§ 96 b. Flytter en person fra en kommune, der udbetaler tilskud efter §§ 95 eller 96, skal den hidtidige opholdskommune, uanset reglerne i § 9 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, fortsætte udbetalingen af tilskud, indtil den nye opholdskommune har truffet afgørelse om tilskud efter §§ 95 eller 96.

Stk. 2. Har en kommune udbetalt tilskud efter stk. 1, har kommunen krav på refusion herfor fra den nye opholdskommune. Refusionskravet omfatter tilskud, som den hidtidige opholdskommune har betalt efter borgerens flytning fra den tidligere opholdskommune og frem til datoen for den nye opholdskommunes afgørelse.

§ 96 c. Hvis en borger, der modtager tilskud efter §§ 95 og 96, dør, bortfalder tilskuddet ved udgangen af den måned, hvor dødsfaldet er sket, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen dækker dog eventuelle udgifter til hjælpere i minimum en måned efter udgangen af den måned, hvor dødsfaldet er sket.

Stk. 3. Indenrigs- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om udbetaling.

Ledsagelse og kontaktperson

§ 97. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde 15 timers ledsagelse om måneden til personer under folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, dog således at aldersgrænsen ikke kan blive mindre end 67 år. Ledsagelsen tilbydes til personer, der ikke kan færdes alene på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Stk. 2. Personer, der er visiteret til ledsagelse før folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, bevarer retten til ledsagelse efter overgang til folkepension.

Stk. 3. En person, som er berettiget til ledsagelse, jf. stk. 1 eller stk. 2, har ret til selv at udpege en person til at udføre opgaven. Kommunen skal godkende og ansætte den udpegede person.

Stk. 4. Der kan normalt ikke ske ansættelse af personer med en meget nær tilknytning til den, der er berettiget til ledsagelse efter stk. 1 eller stk. 2.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan beslutte at tilbyde personer, som er berettiget til ledsagelse, jf. stk. 1 eller stk. 2, at få ydelsen udbetalt som et kontant tilskud til en ledsager, som de pågældende selv antager. Det er frivilligt for den berettigede at benytte tilbuddet.

Stk. 6. Modtageren kan opspare timer inden for en periode på 6 måneder. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte retningslinjer herfor.

Stk. 7. Modtagerens udgifter til ledsagerens befordring og andre aktiviteter med tilknytning til ledsageordningen kan dækkes med et beløb på op til 663 kr. årligt. Beløbet ydes af kommunalbestyrelsen efter anmodning fra modtageren.

Stk. 8. Der kan ikke ydes ledsagelse efter denne bestemmelse til personer, der har hjælperordning efter § 96.

Stk. 9. Indenrigs- og socialministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte regler om betingelser for ledsageordningen.

§ 98. Kommunalbestyrelsen skal i fornødent omfang tilbyde hjælp i form af en særlig kontaktperson til personer, som er døvblinde.

§ 99. Kommunen sørger for tilbud om en støtte- og kontaktperson til personer med sindslidelser, til personer med et stof- eller alkoholmisbrug og til personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig.

Kapitel 17

Dækning af nødvendige merudgifter

§ 100. Kommunalbestyrelsen skal yde dækning af nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse til personer mellem det fyldte 18. år og folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der efter § 15 a i lov om social pension har opsat udbetalingen af folkepensionen. Det er en betingelse, at merudgiften er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne og ikke kan dækkes efter anden lovgivning eller andre bestemmelser i denne lov.

Stk. 2. Udmålingen af tilskuddet sker på grundlag af de sandsynliggjorte merudgifter for den enkelte, f. eks. merudgifter til individuel befordring, håndsrekninger og fritidsaktiviteter.

Stk. 3. Tilskud til nødvendige merudgifter kan ydes, når de skønnede merudgifter udgør mindst 6.000 kr. pr. år, svarende til 500 kr. pr. måned. Tilskuddet beregnes med et basisbeløb på 1.500 kr. pr. måned. Basisbeløbet øges første gang med 500 kr. pr. måned til 2.000 kr. pr. måned, når de skønnede merudgifter overstiger 21.000 kr. pr. år, svarende til 1.750 kr. pr. måned. Herefter øges basisbeløbet med 500 kr. pr. måned, hver gang merudgifterne stiger henholdsvis 6.000 kr. pr. år og 500 kr. pr. måned. Tilskuddet afrundes til nærmeste hele beløb, der er deleligt med 500.

Stk. 4. Indenrigs- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om, hvilke udgifter der kan ydes hjælp til, og betingelserne herfor, herunder nærmere regler om personkredsen for merudgiftsydelsen.

Stk. 5. Personer, der modtager pension efter § 14 i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., er ikke berettiget til ydelser efter denne bestemmelse, medmindre de tillige er bevilget borgerstyret personlig assistance efter § 96.

Kapitel 18

Behandling

§ 101. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde behandling af stofmisbrugere.

Stk. 2. Tilbud efter stk. 1 skal iværksættes senest 14 dage efter henvendelsen til kommunen.

Stk. 3. Indenrigs- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om behandling efter stk. 1 og 2 af stofmisbrugere under 18 år i særlige tilfælde.

Stk. 4. En person, der er visiteret til behandling, kan vælge at blive behandlet i et andet offentligt behandlingstilbud eller

godkendt privat behandlingstilbud af tilsvarende karakter som det, der er visiteret til efter stk. 1.

Stk. 5. Fristen efter stk. 2 kan fraviges, hvis personen vælger at blive behandlet i et andet offentligt eller godkendt privat behandlingstilbud end det, kommunalbestyrelsen har visiteret til efter stk. 1.

Stk. 6. Retten til at vælge efter stk. 4 kan begrænses, hvis hensynet til stofmisbrugerens taler for det.

§ 102. Kommunalbestyrelsen kan ud over tilbud efter § 85 give tilbud af behandlingsmæssig karakter til borgere med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer. Tilbuddet gives, når dette er nødvendigt med henblik på at bevare eller forbedre borgers fysiske, psykiske eller sociale funktioner, og når dette ikke kan opnås gennem de behandlingstilbud, der kan tilbydes efter anden lovgivning.

Kapitel 19

Beskyttet beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud

§ 103. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde beskyttet beskæftigelse til personer under folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, som på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet, og som ikke kan benytte tilbud efter anden lovgivning.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde særligt tilrettelagte beskæftigelsesforløb til personer med særlige sociale problemer.

§ 104. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde aktivitets- og samværstilbud til personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer til opretholdelse eller forbedring af personlige færdigheder eller af livsvilkårene.

§ 105. Kommunalbestyrelsen skal aflønne efter indsats under beskæftigelse efter §§ 103 og 104.

Stk. 2. Indenrigs- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om løn m.v. efter stk. 1 og regler om støtte til befordringsudgifter i tilknytning til tilbud efter §§ 103 og 104.

§ 106. En produktion, der udføres ved beskyttet beskæftigelse og i aktivitets- og samværstilbud, må ikke påføre andre virksomheder ubillig konkurrence.

Stk. 2. KL (Kommunernes Landsforening) udarbejder vejledning om kalkulationsregler for produktionen i beskyttet beskæftigelse og i aktivitets- og samværstilbud.

Kapitel 20

Botilbud

§ 107. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer, som på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov for det.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold

- 1) til personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har behov for omfattende hjælp til almindelige, daglige funktioner eller for pleje, eller som i en periode har behov for særlig behandlingsmæssig støtte, og
- 2) til personer med nedsat psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer, der har behov for pleje eller behandling, og som på grund af disse vanskeligheder ikke kan klare sig uden støtte.

§ 108. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde ophold i boformer, der er egnet til længerevarende ophold, til personer, som på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for omfattende hjælp til almindelige, daglige funktioner eller pleje, omsorg eller behandling, og som ikke kan få dækket disse behov på anden vis.

Stk. 2. Personer, som modtager tilbud efter stk. 1, og som ønsker at flytte til en anden kommune, har ret til et tilsvarende tilbud i en anden kommune. Det er en forudsætning, at den pågældende opfylder betingelserne for at blive optaget i både fraflytningskommunen og tilflytningskommunen.

Stk. 3. Retten til frit valg efter stk. 2 omfatter ret til, at ens ægtefælle, samlever eller registrerede partner fortsat kan indgå i husstanden. Hvis en person ønsker, at en ægtefælle, samlever eller registreret partner fortsat skal indgå i husstanden, skal det tilbud, der gives efter stk. 1, være egnet til to personer. Hvis den pågældende person med handicap eller sindslidelse, jf. stk. 2, dør, har den efterlevende person ret til at blive boende.

Stk. 4. Indenrigs- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse nærmere regler om betingelserne for at få tilbud om boform efter stk. 2.

Stk. 5. Indenrigs- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse nærmere regler om pligt for en region eller en eller flere kommuner til at modtage personer med bopæl på Færøerne og personer med bopæl i Grønland i boformer, der er omfattet af stk. 1.

Stk. 6. Indenrigs- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om særlige sikkerhedsforanstaltninger i boformer, der er omfattet af stk. 1, og om pligt for en region eller en eller flere kommuner til at modtage personer i de boformer, der er omfattet af stk. 1, når disse personer

- 1) efter retskendelse skal underkastes mentalundersøgelse,
- 2) i henhold til dom eller kendelse skal anbringes i en boform for personer med betydelig nedsat psykisk funktionsevne eller undergives tilsyn, herunder med mulighed for administrativ anbringelse, eller
- 3) som vilkår for tiltalefrafald eller prøveløsladelse skal anbringes i en boform for personer med betydelig nedsat psykisk funktionsevne eller undergives tilsyn, herunder med mulighed for administrativ anbringelse.

§ 109. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold. Kvinderne kan være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte.

Stk. 2. Optagelse i boformen kan ske anonymt ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder.

Stk. 3. Lederen træffer afgørelse om optagelse.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde støtte og vejledning fra en familierådgiver til kvinder med børn på boformer efter denne bestemmelse. Rådgivningen gives i forhold til bolig, økonomi, arbejdsmarked, skole, daginstitutioner, sundhedsvæsen m.v. og skal understøtte de enkelte dele i kommunalbestyrelsens øvrige tilbud. Rådgivningen iværksættes, når forberedelsen til udflytning fra boformen påbegyndes, og indtil kvinden og børnene er etableret i egen bolig.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde psykologbehandling til alle børn, som ledsager moderen under dennes ophold i boformer efter denne bestemmelse. Behandling skal have et omfang på mindst fire timer og op til ti timer afhængigt af barnets behov. Behandlingen skal udføres af en autoriseret psykolog. Pligten til at tilbyde psykologbehandling gælder uanset opholdets varighed. Tilbuddet skal iværksættes under selve opholdet eller i umiddelbar forlængelse heraf.

§ 110. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp.

Stk. 2. Optagelse i boformer efter stk. 1 kan ske ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder.

Stk. 3. Lederen træffer afgørelse om optagelse.

§ 111. Boformer efter denne lov er ikke omfattet af lejevlovgivningen.

Stk. 2. Indenrigs- og socialministeren fastsætter nærmere regler om lejerettigheder for beboere i længerevarende botilbud efter denne lov.

Afsnit VI

Hjælpemidler m.v.

Kapitel 21

Hjælpemidler, boligindretning og befordring

Hjælpemidler

§ 112. Kommunalbestyrelsen skal yde støtte til hjælpemidler til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når hjælpemidlet

- 1) i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne,
- 2) i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse i hjemmet eller
- 3) er nødvendigt for, at den pågældende kan udøve et erhverv.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at et hjælpemiddel skal leveres af bestemte leverandører. I forbindelse med kommunalbestyrelsens indgåelse af leverandøraftaler inddrages repræsentanter for brugerne ved udarbejdelse af kravspecifikationerne.

Stk. 3. For særligt personlige hjælpemidler kan ansøgeren, såfremt den pågældende ønsker at benytte en anden leverandør end den, som kommunalbestyrelsen har valgt, vælge selv at indkøbe hjælpemidlet og få udgifterne hertil refunderet, dog højst med et beløb svarende til den pris, kommunen kunne

have erhvervet hjælpemidlet til hos sin leverandør. Har kommunalbestyrelsen ikke indgået leverandøraftale, kan ansøgeren vælge leverandør. Ved særligt personlige hjælpemidler forstås kørestole, som forudsætter individuel tilpasning og nødvendigvis må benyttes i hovedparten af dagens timer, ortopedisk fodtøj, arm- og benproteser, støttekorsetter og bandager m.v., parykker, brystproteser, stomihjælpemidler og kropsbårne synshjælpemidler til personer med en varigt nedsat synsfunktion eller medicinskoptisk definerede, varige øjenlidelser. Kørestole, hvortil der er ydet støtte efter denne lov, betragtes som udlån og skal tilbageleveres til kommunen, når brugerne ikke har brug for dem mere.

Stk. 4. Når en ansøger, der er fyldt 18 år, vælger en anden leverandør end den, som kommunalbestyrelsen anviser, ydes et tilskud på indtil kr. 5.420 pr. høreapparat, hvis ansøgeren er henvist til høreapparatbehandling af en speciallæge i øre-, næse- og halssygdomme. Tilskuddet omfatter høreprøve, høreapparat, tilpasning, service og garanti og er inkl. moms. Tilskuddet kan ikke udgøre mere end de faktiske udgifter og kan alene ydes til høreapparater, der udleveres fra en godkendt leverandør.

Stk. 5. Ministeren for sundhed og forebyggelse fastsætter i en bekendtgørelse regler om sikring af kvaliteten af ydelserne hos private høreapparatleverandører, herunder regler om godkendelse af private leverandører og opkrævning af betaling for omkostninger ved udstedelse og vedligeholdelse af godkendelse.

Stk. 6. Indenrigs- og socialministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte regler om

- 1) afgrænsningen af de hjælpemidler, hvortil der kan ydes støtte, og adgangen til genanskaffelse,
- 2) i hvilket omfang modtageren selv betaler en del af udgiften til anskaffelse, reparation og drift af et hjælpemiddel,
- 3) hvornår støtte til et hjælpemiddel kan ydes som udlån eller udleveres som naturalydelse,
- 4) hvorvidt der skal gælde særlige betingelser for støtte til visse hjælpemidler, herunder muligheden for udlevering af visse hjælpemidler fra en offentlig institution, og
- 5) hvorvidt visse hjælpemidler kan stilles til rådighed som led i et botilbud.

Forbrugsgoder

§ 113. Kommunalbestyrelsen skal yde hjælp til køb af forbrugsgoder, når betingelserne i § 112, stk. 1, er opfyldt. Der kan dog ikke ydes hjælp til forbrugsgoder, der normalt indgår i sædvanligt indbo.

Stk. 2. Der kan kun ydes hjælp, når udgiften er over 500 kr.

Stk. 3. Hjælpen udgør 50 pct. af prisen på et almindeligt standardprodukt af den pågældende art.

Stk. 4. Hvis det på grund af den nedsatte funktionsevne er nødvendigt med et forbrugsgode, der er dyrere end et almindeligt standardprodukt, eller hvis den nedsatte funktionsevne nødvendiggør særlig indretning af forbrugsgodet, betaler kommunen, jf. stk. 1, de nødvendige merudgifter.

Stk. 5. Hvis forbrugsgodet udelukkende fungerer som et hjælpemiddel til at afhjælpe den nedsatte funktionsevne, be-

taler kommunen, jf. stk. 1, de fulde anskaffelsesudgifter. Hjælpen kan ydes som udlån.

Stk. 6. Indenrigs- og socialministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte nærmere regler om

- 1) afgrænsningen af de forbrugsgoder, der kan ydes hjælp til, og adgangen til genanskaffelse, og
- 2) i hvilket omfang modtageren selv skal betale en del af udgiften til reparation og drift af et forbrugsgode.

Støtte til bil

§ 114. Kommunalbestyrelsen skal yde støtte til køb af bil til personer med en varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der i væsentlig grad forringer evnen til at færdes eller i væsentlig grad vanskeliggør muligheden for at opnå eller fastholde et arbejde eller gennemføre en uddannelse uden brug af bil. Støtten ydes som rentefrit lån inden for en ramme på 139.000 kr.

Stk. 2. Foreligger der ganske særlige forhold i forbindelse med den nedsatte funktionsevne, kan der ydes et rente- og afdragsfrit lån til betaling af forskellen mellem støtte efter stk. 1 og anskaffelsesprisen.

Stk. 3. Indenrigs- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om

- 1) betingelserne for at opnå støtte efter stk. 1 og 2 og om vilkårene for støtten,
- 2) tilbagebetaling af lån, herunder om henstand med tilbagebetaling og eftergivelse af lån samt indkomstgrundlaget for tilbagebetalingen,
- 3) adgangen til at modtage støtte til udskiftning af en bil, hvortil der er ydet støtte, jf. stk. 1 og 2,
- 4) støtte til nødvendig indretning m.v., herunder i hvilket omfang ansøgeren selv skal betale en del af udgiften til indretningen,
- 5) i hvilket omfang der kan ydes tilskud til betaling af køreundervisning m.v., og
- 6) støtte til personer, der ved indrejse her i landet medbringer en bil.

§ 115. Det er en forudsætning for støtte efter §§ 112-114, at hjælpemidlet, forbrugsgodet eller bilen ikke kan bevilges efter anden lovgivning.

Boligindretning

§ 116. Kommunalbestyrelsen skal yde hjælp til indretning af bolig til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når indretning er nødvendig for at gøre boligen bedre egnet som opholdssted for den pågældende.

Stk. 2. I de ganske særlige tilfælde, hvor hjælp efter stk. 1 ikke er tilstrækkelig til at gøre boligen egnet som opholdssted, kan kommunalbestyrelsen yde hjælp til dækning af udgifter til anskaffelse af anden bolig til personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Det er en betingelse, at der ikke kan anvises anden bolig, som dækker den pågældendes behov.

Stk. 3. Personer, der modtager social pension, kan ikke få hjælp efter stk. 2, medmindre det drejer sig om personer, der har en hjælpeordning efter § 96.

Stk. 4. Indenrigs- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse nærmere regler om, i hvilket omfang hjælp efter

stk. 1 og 2 skal tilbagebetales, herunder i hvilket omfang det tilbagebetalingspligtige beløb kan sikres ved pant i ejendommen.

Støtte til individuel befordring

§ 117. Kommunalbestyrelsen kan yde tilskud til personer, som på grund af varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for befordring med individuelle transportmidler.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens afgørelser om hjælp efter denne bestemmelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Kapitel 22

Pasning af nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom

§ 118. En person med tilknytning til arbejdsmarkedet, der ønsker at passe nærtstående med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig, herunder uhelbredelig, lidelse i hjemmet, skal ansættes af kommunalbestyrelsen, når

- 1) alternativet til pasning i hjemmet er døgnophold uden for hjemmet eller plejebehovet svarer til et fuldtidsarbejde,
- 2) der er enighed mellem parterne om etablering af pasningsforholdet og
- 3) kommunalbestyrelsen vurderer, at der ikke er afgørende hensyn, der taler imod, at det er den pågældende person, der passer den nærtstående.

Stk. 2. Personen skal ansættes af den kommune, hvor den nærtstående bor. Lønnen udgør 16.556 kr. om måneden. Der betales pensionsbidrag med i alt 12 pct., hvoraf de 4 pct. tilbageholdes i lønnen, mens arbejdsgiveren betaler 8 pct. af lønnen.

Stk. 3. Personen kan ansættes i indtil 6 måneder med henblik på at passe den nærtstående. Pasningsperioden kan forlænges med indtil 3 måneder, hvis særlige forhold taler herfor. Pasningen kan opdeles i perioder af hele måneder. Efter aftale med den arbejdsgiver, som har givet orlov til pasning af en nærtstående, kan pasningen opdeles i kortere perioder. Pasningen kan deles af flere personer, hvis de alle opfylder betingelserne for ansættelse efter stk. 1.

Stk. 4. Hvis to eller flere personer deles om pasningsordningen, kan den samlede aflønning ikke overstige den aflønning, der nævnes i stk. 2. Lønnen udbetales forholdsmæssigt i forhold til delingen af pasningsordningen.

Stk. 5. Der kan ydes én pasningsordning til ét sammenhængende sygdomsforløb eller handicap. Samme nærtstående kan dog blive omfattet af pasningsordningen igen, hvis der tilstøder den pågældende en anden lidelse eller funktionsevnenedsættelse som anført i stk. 1, og hvis betingelserne i øvrigt er opfyldt.

Stk. 6. Der indgås en ansættelsesaftale mellem personen og kommunalbestyrelsen, hvor de nærmere vilkår i forbindelse med ansættelsesforholdet beskrives, herunder angivelse af, hvem den nærtstående er, periodens længde, arbejdsopgaverne, opsigelsesvarsler m.v. Hvis ansættelsen på grund af udskyldelige omstændigheder afbrydes i ansættelsesperioden, udbetaler kommunen løn til den ansatte i 1 måned efter udgangen af den måned, hvor ophøret finder sted. Såfremt per-

sonen får et andet forsørgelsesgrundlag inden for denne periode, bortfalder kommunens forpligtelse.

Kapitel 23

Pasning af døende

§ 119. Personer, som passer en nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem, er efter ansøgning berettiget til plejevederlag som nævnt i § 120. Det er en betingelse for at yde plejevederlag, at hospitalsbehandling efter en lægelig vurdering må anses for udsigtsløs, og at den syges tilstand ikke i øvrigt nødvendiggør indlæggelse eller forbliven på sygehus eller ophold i plejehjem, plejebolig el.lign. Det er endvidere en betingelse, at den syge er indforstået med etableringen af plejeforholdet.

Stk. 2. En arbejdsgiver, der yder løn til en ansat under dennes fravær fra arbejdet i forbindelse med pasning af en nærtstående efter stk. 1, således at den ansatte ikke har en tabt arbejdsindtægt, er berettiget til at få udbetalt det beløb, som den ansatte ellers ville være berettiget til i plejevederlag efter § 120, stk. 1.

§ 120. Plejevederlag efter § 119 udgør 1,5 gange det dagpengebeløb, som modtageren i tilfælde af egen sygdom ville have ret til efter lov om sygedagpenge, jf. dog stk. 2. Selvstændigt erhvervsdrivende, der ikke er tilmeldt den frivillige forsikring, eller som i henhold til den frivillige forsikring har ret til dagpenge fra tredje fraværsdag, kan få udbetalt plejevederlag fra første fraværsdag. Plejevederlaget kan ikke overstige den hidtidige indtægt, jf. § 47 i lov om sygedagpenge.

Stk. 2. Personer, som ikke er berettiget til plejevederlag efter stk. 1, får udbetalt 11.609 kr. månedligt i plejevederlag. Personer, som er berettiget til plejevederlag efter stk. 1, kan vælge i stedet at få udbetalt et plejevederlag som anført i 1. pkt. Plejevederlaget kan i dette tilfælde, jf. 1. og 2. pkt., ikke udbetales sammen med en anden offentlig forsørgelsesydelse. Hvis flere personer deles om plejeopgaven, nedsættes beløbet svarende til den pågældendes forholdsommæssige andel af plejeopgaven.

Stk. 3. Hvis flere personer deles om plejeopgaven, kan det samlede plejevederlag ikke overstige 1,5 gange det maksimale sygedagpengebeløb efter § 50, stk. 1, i lov om sygedagpenge.

Stk. 4. I ganske særlige tilfælde kan kommunalbestyrelsen beslutte at yde plejevederlag med et højere beløb end anført i stk. 1-3.

§ 121. Retten til plejevederlag ophører ved plejeforholdets afslutning. Ved den plejekrævenes død bevares retten til plejevederlag i indtil 14 dage efter dødsfaldet. Den plejekrævenes indlæggelse af kortere varighed på sygehus eller lignende medfører ikke i sig selv bortfald af plejevederlag.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan undtagelsesvis træffe afgørelse om ophør af retten til plejevederlag, hvis pleje i hjemmet ikke fortsat kan anses for hensigtsmæssig.

Sygeplejeartikler og lign.

§ 122. Kommunalbestyrelsen kan, såfremt udgiften ikke dækkes på anden vis, yde hjælp til sygeplejeartikler og lign., når

- 1) nærtstående i forbindelse med et etableret plejeforhold, jf. § 119, passer en døende,

- 2) kommunen varetager plejen helt eller delvis eller kommunalbestyrelsen yder tilskud efter § 95 til hjælp, som familien selv antager, eller
- 3) et hospice varetager plejen.

Stk. 2. Hjælpen ydes uden hensyn til den pågældendes eller familiens økonomiske forhold.

Afsnit VII

Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten

Kapitel 24

Magtanvendelse

Børn og unge

§ 123. Sikrede afdelinger, isolation, fiksering m.v. i institutioner beregnet til døgnophold for børn og unge må alene anvendes, når forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet. Indenrigs- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om betingelserne herfor. Aflåsning om natten af værelser i sikrede afdelinger betragtes ikke som isolation.

Stk. 2. Under ophold i institutioner beregnet til døgnophold for børn og unge kan børn og unge-udvalget, såfremt det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges sundhed eller udvikling, uden retskendelse træffe afgørelse om kontrol med barnets eller den unges brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation med nærmere angivne personer uden for institutionen. Afgørelsen træffes for en bestemt periode. Kontrol af breve og andre henvendelser til og fra offentlige myndigheder og til og fra en eventuel advokat, jf. § 72, stk. 3, må ikke finde sted. En afgørelse efter 1. pkt. kan træffes foreløbigt efter reglerne i § 75, når betingelserne herfor er opfyldt. Indenrigs- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om kontrol med brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation.

Stk. 3. Under andre døgnophold uden for hjemmet end nævnt i stk. 1, som er formidlet af kommunen, må magtanvendelse kun ske, når forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet.

Stk. 4. Enhver form for magtanvendelse skal registreres og indberettes af tilbuddet til kommunalbestyrelsen i den stedlige kommune for de tilbud, som kommunalbestyrelsen fører tilsyn med, jf. § 148 a, og regionsrådet for de tilbud, som regionsrådet fører tilsyn med, jf. § 5, stk. 7. Kommunalbestyrelsen eller regionsrådet orienterer opholdskommunen, jf. § 9 a, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område om indberetningen. Indenrigs- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om magtanvendelse og om registrering og indberetning heraf.

Stk. 5. Over for unge, der efter reglerne i retsplejeloven er anbragt i sikrede afdelinger i stedet for varetægtsfængsling, kan politiet, hvor hensyn til efterforskningen gør det påkrævet, modsætte sig, at den unge modtager besøg, eller forlange, at besøg finder sted under kontrol. Den unge har altid ret til ukontrolleret besøg af sin forsvarer. Hvor hensyn til efterforskningen gør det påkrævet, kan politiet endvidere forlange at gennemse og, hvis det findes påkrævet, standse den unges

breve inden modtagelsen eller afsendelsen samt forbyde den unge at foretage telefonsamtaler eller anden kommunikation med personer uden for institutionen eller betinge telefonsamtaler og anden kommunikation af, at samtalen overhøres. Den unge har ret til ukontrolleret brevveksling med retten, forsvareren, justitsministeren og Folketingets Ombudsmand. Den unge skal underrettes om politiets afgørelse og kan forlange den forelagt for retten til afgørelse. Indenrigs- og socialministeren fastsætter efter forhandling med justitsministeren i en bekendtgørelse regler om besøg, brevveksling, telefonsamtaler og anden kommunikation.

§ 123 a. En sikret afdeling kan undersøge, hvilke effekter et barn eller en ung, der er anbragt i afdelingen, har i sin besiddelse i sit opholdsrum, hvis en sådan undersøgelse er nødvendig for at sikre, at ordensbestemmelser overholdes eller sikkerhedshensyn iagttages,

- 1) når barnet eller den unge anbringes på en sikret afdeling,
- 2) før og efter besøg og
- 3) før og efter fravær fra den sikrede afdeling.

Stk. 2. Institutionens leder eller den, der bemyndiges dertil, kan træffe bestemmelse om at foretage en undersøgelse af barnets eller den unges person eller opholdsrum, hvis der er bestemte grunde til at antage, at barnet eller den unge er i besiddelse af effekter, hvor besiddelsen medfører, at ordensbestemmelser ikke kan overholdes, eller at sikkerhedshensyn ikke kan iagttages.

Stk. 3. Undersøgelse af, hvilke effekter barnet eller den unge har i sin besiddelse i sit opholdsrum eller på sin person, må ikke gennemføres, hvis det efter indgrebets formål og den krænkelse og det ubehag, som indgrebet må antages at forvolde, ville være et uforholdsmæssigt indgreb.

Stk. 4. Undersøgelse skal foretages så skånsomt, som omstændighederne tillader.

Stk. 5. Undersøgelse af, hvilke effekter barnet eller den unge har i sin besiddelse på sin person, må kun undtagelsesvis foretages og overværes af personer af andet køn end den unge.

Stk. 6. Institutionens leder eller den, der bemyndiges dertil, kan træffe bestemmelse om tilbageholdelse af effekter, der findes i barnets eller den unges besiddelse, hvis det skønnes påkrævet af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn.

Stk. 7. Indenrigs- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om gennemførelsen af undersøgelser af barnets eller den unges person eller opholdsrum i sikrede afdelinger.

Voksne

Anvendelsesområde

§ 124. Formålet med bestemmelserne i dette afsnit er at begrænse magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten til det absolut nødvendige. Disse indgreb må aldrig erstatte omsorg, pleje og socialpædagogisk bistand.

Stk. 2. Bestemmelserne i dette afsnit gælder for personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, der får personlig og praktisk hjælp samt socialpædagogisk bistand m.v. efter §§ 83-87, behandling efter §§ 101 og 102 eller aktiverende tilbud efter §§ 103 og 104, og som ikke samtykker i en foranstaltning efter §§ 125-129. Det er en forudsætning,

at der foreligger den fornødne faglige dokumentation for den nedsatte psykiske funktionsevne.

Stk. 3. Forud for enhver form for magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten skal kommunen foretage, hvad der er muligt for at opnå personens frivillige medvirken til en nødvendig foranstaltning.

Stk. 4. Anvendelse af magt skal stå i rimeligt forhold til det, der søges opnået. Er mindre indgribende foranstaltninger tilstrækkelige, skal disse anvendes.

Stk. 5. Magtanvendelse skal udøves så skånsomt og kortvarigt som muligt og med størst mulig hensyntagen til den pågældende og andre tilstedeværende, således at der ikke forvoldes unødigt krænkelse eller ulempe.

Stk. 6. Indgreb efter § 126, stk. 1, kan udføres af ansatte i tilbud, der drives af regionen eller af de private leverandører, der efter kommunal visitation yder service over for den pågældende, jf. stk. 2. Det påhviler kommunalbestyrelsen at vejlede private leverandører af service om betingelserne for at foretage indgreb i medfør af § 126, stk. 1, herunder om kravet om indberetning, jf. § 136. I tilbud etableret af regionsrådet påhviler vejledningsforpligtelsen efter 2. pkt. regionsrådet.

Alarmsystemer

§ 125. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at anvende personlige alarm- eller pejlesystemer for en person i en afgrænset periode, når

- 1) der er risiko for, at personen ved at forlade bo- eller dagtilbuddet udsætter sig selv eller andre for at lide personskade, og
- 2) forholdene i det enkelte tilfælde gør det påkrævet for at afværge denne risiko.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at anvende særlige døråbnere ved yderdøre for en eller flere personer i en afgrænset periode, når

- 1) der er nærliggende risiko for, at en eller flere personer ved at forlade bo- eller dagtilbuddet udsætter sig selv eller andre for at lide væsentlig personskade, og
- 2) forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet for at afværge denne risiko og
- 3) lovens øvrige muligheder forgæves har været anvendt.

Stk. 3. Hvis foranstaltninger efter stk. 2 iværksættes, skal der af hensyn til beboernes frie færden opsættes en døralarm, som sikrer, at beboere, der ikke selv kan betjene den særlige døråbner, får den nødvendige hjælp hertil. Beboere, der er omfattet af foranstaltningen efter stk. 2, vil således alene kunne tilbageholdes, hvis bestemmelsen i § 127 samtidig hermed finder anvendelse.

Fastholdelse m.v.

§ 126. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at anvende fysisk magt i form af at fastholde en person eller føre denne til et andet opholdsrum, når

- 1) der er nærliggende risiko for, at personen udsætter sig selv eller andre for at lide væsentlig personskade, og
- 2) forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan undtagelsesvis for en afgrænset periode træffe afgørelse om at anvende fysisk magt i form af at fastholde en person, hvis dette må anses for en ab-

solut nødvendighed for at udøve omsorgspligten i personlig hygiejne-situationer. Det skal samtidig gennem den faglige handlingsplan, jf. § 136, stk. 2, søges sikret, at magtanvendelse i personlig hygiejne-situationer i fremtiden kan undgås.

Tilbageholdelse i boligen

§ 127. Under samme betingelser som i § 125, stk. 2, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om at anvende fysisk magt i form af at fastholde en person for at forhindre denne i at forlade boligen eller for at føre denne tilbage til boligen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om, for hvilken periode tilbageholdelse i boligen kan anvendes, og skal løbende vurdere, om en mindre indgribende foranstaltning kan anvendes.

Anvendelse af beskyttelsesmidler

§ 128. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at anvende fastspænding med stofsele til kørestol eller andet hjælpemiddel, seng, stol eller toilet for at hindre fald, når der er nærliggende risiko for, at en person udsætter sig selv for at lide væsentlig personskade, og forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om, for hvilken periode de beskyttelsesmidler, som er omfattet af stk. 1, kan anvendes, og skal løbende vurdere, om en mindre indgribende foranstaltning kan anvendes.

Optagelse i særlige botilbud uden samtykke

§ 129. Kommunalbestyrelsen kan, jf. § 131, indstille til det sociale nævn at træffe afgørelse om, at en person, der modsætter sig flytning eller mangler evnen til at give informeret samtykke hertil, jf. dog stk. 2, skal optages i et bestemt botilbud efter denne lov, botilbud i boliger opført efter den nu ophævede lov nr. 378 af 10. juni 1987 om boliger for ældre og personer med handicap eller botilbud efter lov om almene boliger m.v., når

- 1) det er absolut påkrævet for, at den pågældende kan få den nødvendige hjælp, og
- 2) hjælpen ikke kan gennemføres i personens hidtidige bolig og
- 3) den pågældende ikke kan overskue konsekvenserne af sine handlinger og
- 4) den pågældende udsætter sig selv for at lide væsentlig personskade og
- 5) det er uforsvarligt ikke at sørge for flytning.

Stk. 2. For personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, jf. § 124, stk. 2, der ikke modsætter sig flytning, men som mangler evnen til at give informeret samtykke til en flytning, og hvor den psykiske funktionsnedsættelse er en konsekvens af en aldersbetinget eller senere erhvervet mental svækkelse, som er fremadskridende, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om optagelse i et bestemt botilbud, hvis kommunalbestyrelsens indstilling tiltrædes af den værge, statsforvaltningen har beskikket, jf. § 131, når

- 1) ophold i et botilbud med tilknyttet service er påkrævet for, at den pågældende kan få den nødvendige hjælp, og
- 2) det i det konkrete tilfælde omsorgsmæssigt vurderes at være mest hensigtsmæssigt for den pågældende.

Stk. 3. Det skal indgå i kommunalbestyrelsens vurdering efter stk. 1 og 2, hvis en eventuel ægtefælle, samlever eller anden pårørende ikke længere kan varetage den nødvendige hjælp til og opsyn med den pågældende.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsens afgørelse efter stk. 2 vil kunne påklages til det sociale nævn efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Kan kommunalbestyrelsens indstilling ikke tiltrædes af den værge, statsforvaltningen har beskikket, jf. § 131, indstiller kommunalbestyrelsen til det sociale nævn at træffe afgørelse om optagelse eller flytning til et bestemt botilbud efter stk. 2.

Sagsbehandling, administration m.v.

Det sociale nævns godkendelse

§ 130. Kommunalbestyrelsens beslutninger efter §§ 125, 127 og 128 skal forelægges det sociale nævn til godkendelse, såfremt de træffes mod den pågældendes vilje.

Stk. 2. Forelæggelse for det sociale nævn i de tilfælde, der er nævnt i stk. 1, skal indeholde en redegørelse for

- 1) grundlaget for, at betingelserne for at sætte foranstaltningerne i værk anses for opfyldt,
- 2) den nødvendige faglige dokumentation for den nedsatte funktionsevne,
- 3) den socialpædagogiske hjælp og pleje efter kapitel 16, der har været iværksat før indstilling om iværksættelse af foranstaltningerne,
- 4) den forventede periode, i hvilken foranstaltningerne vil være nødvendige, og
- 5) pårørendes og den eventuelle værges bemærkninger til foranstaltningen.

Stk. 3. Nævnets afgørelse om, hvorvidt beslutningerne efter stk. 1 kan godkendes, skal foreligge inden 1 uge efter, at nævnet har modtaget kommunalbestyrelsens beslutning. Hvis nævnet ikke kan træde sammen, inden fristen er udløbet, kan formanden for nævnet afgøre sagen efter § 71, stk. 4, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Ved det førstkommande møde i nævnet skal nævnet tage stilling til formandens afgørelse.

Stk. 4. Nævnet skal have godkendt beslutningerne efter stk. 1, inden de kan sættes i værk. Hvis det i særlige tilfælde er påkrævet at sætte foranstaltningen i værk, inden det sociale nævns afgørelse foreligger, skal beslutningen snarest muligt og senest inden 2 uger efter, at den er sat i værk, forelægges til godkendelse efter reglerne i stk. 1 og 2.

Det sociale nævns afgørelser om optagelse i særlige botilbud uden samtykke

§ 131. Det sociale nævn træffer afgørelse om optagelse i særlige botilbud uden samtykke efter § 129 efter indstilling fra kommunalbestyrelsen. Nævnets afgørelse skal træffes senest 2 uger efter modtagelse af kommunalbestyrelsens indstilling.

Stk. 2. Indstillingen skal indeholde en redegørelse for

- 1) grundlaget for, at betingelserne i § 129 anses for opfyldt,
- 2) den nødvendige faglige dokumentation for den nedsatte funktionsevne,
- 3) den hjælp og pleje efter kapitel 16, der har været iværksat eller har været tilbudt den pågældende eller familien, før

indstilling om optagelse i et særligt botilbud blev besluttet,

- 4) indretningen af den nye bolig og den personlige hjælp, pleje og støtte m.v., som herefter vil kunne stilles til rådighed, og
- 5) personens egne samt de pårørendes og den eventuelle værges bemærkninger til flytningen.

Stk. 3. En ægtefælle eller anden nærtstående person, der deler bolig med den person, som sagen vedrører, er berettiget til at klage over kommunalbestyrelsens afslag på at indstille til optagelse i særlige botilbud efter denne bestemmelse. Klagen kan indbringes for det sociale nævn efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, men ikke for anden administrativ klagemyndighed.

Stk. 4. Har den pågældende ikke allerede en værge, skal kommunalbestyrelsen, når der indstilles til flytning, anmode statsforvaltningen om at beskikke en værge efter værgemålsloven.

Stk. 5. Kommunen kan om fornødent anmode om bistand af politiet til at gennemføre en afgørelse om flytning.

Advokatbistand

§ 132. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at personen under sagen får bistand fra en advokat til at varetage sine interesser i sager om

- 1) tilbageholdelse i boligen m.v. efter § 127 mod den pågældendes vilje eller
- 2) optagelse i særlige botilbud efter § 129, stk. 1.

Stk. 2. Myndigheden betaler udgifterne til advokaten, der modtager salær og godtgørelse for udlæg efter samme regler, som gælder i de tilfælde, hvor der er meddelt fri proces, jf. kapitel 31 i retsplejeloven.

Klage til det sociale nævn

§ 133. Kommunalbestyrelsens beslutninger efter §§ 125, 127 og 128, der ikke træffes mod den pågældendes vilje, samt beslutninger efter § 126 kan indbringes for det sociale nævn efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 2. Klager over indgreb efter § 126, stk. 1, som udføres af private leverandører, kan indbringes for det sociale nævn, jf. stk. 1. Klagen indsendes til kommunalbestyrelsen, som vurderer klagen efter § 66 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Klager over indgreb efter § 126, stk. 1, som udføres af ansatte i regionale tilbud eller af private leverandører i tilbud etableret af regionsrådet, kan indbringes for det sociale nævn, jf. stk. 1. Klagen indsendes til regionsrådet, som vurderer klagen efter § 66 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 4. En ægtefælle, en pårørende, en værge eller en anden repræsentant for den person, som foranstaltningen vedrører, kan klage over kommunalbestyrelsens beslutning, når den person, som afgørelsen vedrører, ikke selv er i stand til at klage.

Klage til Ankestyrelsen

§ 134. Det sociale nævns godkendelse efter § 130 af beslutninger om alarmsystemer m.v. efter § 125, tilbageholdelse i boligen m.v. efter § 127, anvendelse af beskyttelsesmidler efter § 128 og nævnets afgørelser efter § 131 om optagelse i særlige botilbud efter § 129 kan indbringes for Ankestyrelsen inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen.

Stk. 2. Det er den person, som afgørelsen vedrører, eller kommunalbestyrelsen, der kan klage over de afgørelser, der er nævnt i stk. 1.

Stk. 3. En ægtefælle, en pårørende, en værge eller en anden repræsentant for den person, som foranstaltningen vedrører, kan klage over det sociale nævns godkendelse og det sociale nævns afgørelse, når den person, som afgørelsen vedrører, ikke selv er i stand til at klage.

Stk. 4. Når Ankestyrelsen behandler klagen, gælder reglerne i kapitel 9 og 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område bortset fra §§ 63 og 66 i lovens kapitel 10.

Domstolsprøvelse

§ 135. Ved henvendelse til Ankestyrelsen inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, kan klageren kræve afgørelsen forelagt retten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43 a, når Ankestyrelsens afgørelse omhandler

- 1) tilbageholdelse i boligen m.v. efter § 127 eller
- 2) optagelse i særlige botilbud efter § 129.

Registrering, indberetning og handleplaner

§ 136. Optagelse i særlige botilbud efter § 129 og enhver form for magtanvendelse, herunder magtanvendelse i forbindelse med foranstaltninger efter §§ 125-128, skal registreres og indberettes af tilbuddet til kommunalbestyrelsen for de tilbud, kommunalbestyrelsen fører tilsyn med, jf. § 148 a, og til regionsrådet for de tilbud, regionsrådet fører tilsyn med, jf. § 5, stk. 7. Kommunalbestyrelsen eller regionsrådet orienterer opholdskommunen, jf. § 9 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, om indberetningen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde handleplaner i overensstemmelse med § 141 for personer, for hvem der foretages foranstaltninger som nævnt i stk. 1.

Bemyndigelser m.v.

§ 137. Indenrigs- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om iværksættelse af foranstaltninger, registrering, indberetning, godkendelse og udarbejdelse af handleplaner, jf. §§ 125-131 og 136.

Stk. 2. Indenrigs- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om udpegning af advokater, der yder hjælp i sager efter §§ 127 og 129, og om advokaternes medvirken ved sagens behandling, jf. § 132.

Afsnit VIII

Administration m.v.

Kapitel 25

Kvalitetsstandarder og handleplaner

Kvalitetsstandarder

§ 138. Indenrigs- og socialministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen skal træffe beslutninger om indhold og udførelse af støtte til børn og unge efter denne lov.

§ 139. Indenrigs- og socialministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen skal træffe beslutninger om indhold, omfang og udførelse af tilbud til voksne efter denne lov samt følge disse beslutninger op.

Handleplaner

§ 140. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde en handleplan, inden der træffes afgørelse om foranstaltninger, jf. § 52 og § 76. Betyder hensynet til barnet eller den unge, at man ikke kan afvente udarbejdelsen af en handleplan, er en kortfattet angivelse af formålet med foranstaltningen tilstrækkelig. Det påhviler da kommunalbestyrelsen snarest muligt og senest inden 4 måneder at opstille en handleplan.

Stk. 2. For unge under 18 år med et behandlingskrævende stofmisbrug skal kommunalbestyrelsen udarbejde en handleplan for den behandling, der skal iværksættes, og for den nødvendige støtte til den unge. Handleplanen udarbejdes i samarbejde med den unge og dennes familie.

Stk. 3. For unge under 18 år, der har begået voldskriminalitet eller anden alvorlig kriminalitet, skal kommunalbestyrelsen udarbejde en handleplan for en indsats, der kan modvirke yderligere kriminalitet og yde den nødvendige støtte til den unge. Handleplanen udarbejdes i samarbejde med den unge og dennes familie.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde en foreløbig handleplan, jf. stk. 3, senest 7 dage efter, at kommunen har modtaget dokumentation fra politiet om den begåede kriminalitet. Det skal i den forbindelse overvejes, om det vil være relevant at træffe afgørelse om ungepålæg, jf. § 57 b.

Stk. 5. En handleplan skal angive formålet med indsatsen, og hvilken indsats der er nødvendig for at opnå formålet. Handleplanen skal bygge på de undersøgelser, der er gennemført, jf. § 50, og opstille mål og delmål i forhold til barnets eller den unges

- 1) udvikling og adfærd,
- 2) familieforhold,
- 3) skoleforhold,
- 4) sundhedsforhold,
- 5) fritid og venskaber og
- 6) andre relevante forhold.

Stk. 6. En handleplan skal endvidere angive indsatsens forventede varighed. I sager om anbringelse uden for hjemmet, jf. § 52, stk. 3, nr. 8, og § 58, skal en handleplan tillige angive, hvilke former for støtte der selvstændigt skal iværksættes over for familien i forbindelse med, at barnet eller den unge op-

holder sig uden for hjemmet, og i tiden efter barnets eller den unges hjemgivelse.

Stk. 7. For unge, der er idømt en sanktion efter straffelovens § 74 a, skal handleplanen indeholde en konkret plan for, hvordan den unge snarest muligt og senest ved afslutningen af sanktionen påbegynder en uddannelse eller kommer i beskæftigelse.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde forældrene at udarbejde en særskilt plan for støtten til forældrene i forbindelse med en anbringelse uden for hjemmet.

§ 141. Når der ydes hjælp til personer under folkepensionssalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, efter afsnit V, skal kommunalbestyrelsen som led i indsatsen skønne, om det er hensigtsmæssigt at tilbyde at udarbejde en handleplan for indsatsen, jf. dog stk. 2. Ved denne vurdering skal der tages hensyn til borgerens ønske om en handleplan samt karakteren og omfanget af indsatsen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde at udarbejde en handleplan, når hjælpen ydes til

- 1) personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller
- 2) personer med alvorlige sociale problemer, der ikke eller kun med betydelig støtte kan opholde sig i egen bolig, eller som i øvrigt har behov for betydelig støtte for at forbedre de personlige udviklingsmuligheder.

Stk. 3. Handleplanen skal angive

- 1) formålet med indsatsen,
- 2) hvilken indsats der er nødvendig for at opnå formålet,
- 3) den forventede varighed af indsatsen og
- 4) andre særlige forhold vedrørende boform, beskæftigelse, personlig hjælp, behandling, hjælpemidler m.v.

Stk. 4. Handleplanen bør udarbejdes ud fra borgerens forudsætninger og så vidt muligt i samarbejde med denne.

Kapitel 26

Godkendelse, opfølgning og tilsyn

Godkendelse

§ 142. Plejefamilier for børn og unge skal være godkendt som generelt egnede af kommunalbestyrelsen i den stedlige kommune.

Stk. 2. Netværksplejefamilier skal være godkendt som konkret egnede i forhold til et bestemt barn eller en bestemt ung af kommunalbestyrelsen i den anbringende kommune.

Stk. 3. Den kommunalbestyrelse, der godkender, jf. stk. 1 og 2, skal i forbindelse med godkendelsen sørge for, at plejefamilien deltager i et kursus i at være plejefamilie. Kurset skal som minimum have en varighed svarende til 4 hele kursusdage.

Stk. 4. Egne værelser, kollegier og kollegielignende opholdssteder, hvor den unge selv råder over sin egen bolig, skal være godkendt som generelt egnede af kommunalbestyrelsen i den stedlige kommune.

Stk. 5. Opholdssteder for børn og unge skal være godkendt som generelt egnede af kommunalbestyrelsen i den stedlige kommune. Dette gælder dog ikke for sådanne tilbud, med hvilke en kommunalbestyrelse har indgået en generel aftale om anvendelse af opholdsstedet, herunder om tilsyn.

Stk. 6. Afgørelser efter stk. 1-5 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 7. Netværksplejefamilier godkendt efter stk. 2 skal have dækket deres omkostninger i forbindelse med barnets eller den unges ophold og kan efter en konkret vurdering få hel eller delvis hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste. Ydelsen fastsættes på baggrund af den tidligere bruttoindtægt.

Stk. 8. Indenrigs- og socialministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte satser for godtgørelse af udgifter til kost og logi i forbindelse med opholdet og for beregning og regulering af tabt arbejdsfortjeneste efter stk. 7.

§ 143. Indenrigs- og socialministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte nærmere regler om godkendelse af og tilsyn med plejefamilier og opholdssteder efter § 142, stk. 1, 4 og 5.

Stk. 2. Indenrigs- og socialministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte nærmere regler om tilsyn med netværksplejefamilier, jf. § 142, stk. 2.

§ 144. Private botilbud efter § 107 skal være godkendt som generelt egnede af kommunalbestyrelsen i den stedlige kommune. Godkendelsen skal også omfatte den hjælp efter loven, der ydes af det private botilbud under opholdet. Dette gælder dog ikke for tilbud, hvor en kommunalbestyrelse eller et regionsråd har indgået en generel aftale om anvendelse af et botilbud, herunder om tilsyn.

Stk. 2. Private behandlingstilbud efter § 101, stk. 1, skal være godkendt som generelt egnede af kommunalbestyrelsen i den stedlige kommune. Dette gælder dog ikke for tilbud, hvor en kommunalbestyrelse eller et regionsråd har indgået en generel aftale om anvendelse af et privat behandlingstilbud, herunder om tilsyn.

Stk. 3. Afgørelser efter stk. 1 og 2 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 4. Indenrigs- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse nærmere regler om godkendelse af og tilsyn med botilbud til voksne.

Stk. 5. Indenrigs- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse nærmere regler om godkendelse og tilsyn med behandlingstilbud efter § 101.

§ 145. Godkendelser givet efter lov om social service af amtsrådet før den 1. januar 2007 overtages af den stedlige kommune og gælder indtil den aftalte revision eller ophør.

Opfølgning, tilsyn og betaling for tilsyn

§ 146. Kommunalbestyrelsen skal føre tilsyn med de forhold, hvorunder børn og unge under 18 år samt vordende forældre i kommunen lever.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen fører sit tilsyn efter stk. 1 på en sådan måde, at kommunen så tidligt som muligt kan få kendskab til tilfælde, hvor der må antages at være behov for særlig støtte til et barn eller en ung under 18 år, eller hvor det må antages, at der kan opstå et behov for særlig støtte til et barn umiddelbart efter fødslen.

§ 147. (Ophævet)

§ 148. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, fører tilsyn med de tilbud, som kommunalbe-

styrelsen i opholdskommunen i forhold til den enkelte person har truffet afgørelse om, jf. § 3, stk. 1. Tilsynet omfatter ikke det generelle driftsorienterede tilsyn, jf. § 148 a.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, skal løbende følge de enkelte sager for at sikre sig, at hjælpen fortsat opfylder sit formål. Kommunalbestyrelsen skal herunder være opmærksom på, om der er behov for at yde andre former for hjælp. Opfølgningen skal ske ud fra modtagerens forudsætninger og så vidt muligt i samarbejde med denne.

Stk. 3. Under en anbringelse uden for hjemmet af et barn eller en ung skal kommunalbestyrelsen i barnets eller den unges opholdskommune, jf. §§ 9 og 9 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, sikre, at kommunen mindst én gang om året taler med barnet eller den unge under tilsynsbesøg på anbringelsesstedet.

§ 148 a. Den stedlige kommunalbestyrelse fører det generelle driftsorienterede tilsyn med tilbuddets personale, bygninger og økonomi.

Stk. 2. Det generelle driftsorienterede tilsyn omfatter ikke tilbud, hvor en anden kommune eller region har indgået en generel aftale om anvendelse af samtlige pladser i tilbuddet og om tilsyn, eller hvor tilbuddet er omfattet af regionsrådets generelle driftsorienterede tilsyn, jf. § 5, stk. 7.

§ 149. Kommunalbestyrelsen og regionsrådet fastsætter en takst for det generelle driftsorienterede tilsyn, jf. § 5, stk. 7, og § 148 a, som betales af de tilbud, der er omfattet af tilsynet.

Stk. 2. Taksten efter stk. 1 skal beregnes med udgangspunkt i de gennemsnitlige omkostninger ved gennemførelsen af tilsynet i tilbuddet eller typen af tilbud.

§ 150. (Ophævet)

§ 151. Den stedlige kommune, jf. § 148 a, har pligt til at føre tilsyn med, at de kommunale opgaver efter §§ 83 og 86 løses i overensstemmelse med de afgørelser, kommunalbestyrelsen har truffet efter disse bestemmelser og i henhold til kommunalbestyrelsens vedtagne kvalitetsstandarder, jf. §§ 138 og 139.

Stk. 2. Som led i tilsynsforpligtelsen efter stk. 1 skal kommunalbestyrelsen hvert år foretage mindst ét anmeldt og ét uanmeldt tilsynsbesøg på plejehjem m.v., jf. § 192, i plejeboligbebyggelser, der er omfattet af lov om almene boliger m.v. eller lov om boliger for ældre og personer med handicap, og i andre, tilsvarende boligenheder i kommunen. Tilsynet omfatter indsatsen over for de beboere og lejere, der modtager kommunale serviceydelser. Tilsynet må ikke varetages af leverandører eller personer, der udfører opgaver på området.

Stk. 3. Efter hvert tilsynsbesøg udarbejder kommunalbestyrelsen en tilsynsrapport til brug for opfølgningen på tilsynsbesøget. Tilsynsrapporterne offentliggøres og sendes til høring i bruger- og pårørenderådet, jf. § 17, samt i det kommunale ældreråd, jf. § 30 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Den enkelte bruger eller pårørende skal endvidere have tilbud om løbende at få tilsendt tilsynsrapporterne. Kommunalbestyrelsen har pligt til på anmodning fra bruger- og pårørenderådet eller det kommunale

ældreråd at tilbyde det pågældende råd en mundtlig præsentation og en drøftelse af tilsynsrapporterne.

Stk. 4. Mindst én gang årligt udarbejder og offentliggør kommunalbestyrelsen en samlet redegørelse om tilsynet efter stk. 2 og 3 samt om det sundhedsfaglige tilsyn efter § 219 i sundhedsloven. Redegørelsen skal endvidere indeholde en opgørelse over, hvad der i forbindelse med tilsynet er blevet afdækket om sammenhængen mellem de ydelser, der er truffet afgørelse om, og de faktisk leverede ydelser. Redegørelsen offentliggøres og sendes til høring i bruger- og pårørenderådet, jf. § 17, og i det kommunale ældreråd. Kommunalbestyrelsen drøfter herefter redegørelsen på et møde med henblik på opfølgning af tilsynet.

Stk. 5. Indenrigs- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om tilsyn efter stk. 2-4. Ministeren kan herunder fastsætte regler om, at medlemmer af kommunalbestyrelsen ikke må deltage i den faktiske udførelse af tilsynet.

§ 151 a. Pligten til at følge op på enkeltsager og føre tilsyn, jf. § 148, stk. 1 og 2, og § 151, stk. 1, påhviler for lejere og beboere i friplejeboliger kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor friplejeboligerne ligger.

Stk. 2. Som led i tilsynsforpligtelsen skal kommunalbestyrelsen hvert år foretage mindst ét anmeldt og ét uanmeldt tilsynsbesøg i friplejeboligerne. Tilsynet omfatter indsatsen over for de lejere og beboere, der modtager kommunale serviceydelser. Tilsynet må ikke varetages af friplejeboligleverandører eller personer, der udfører opgaver for den friplejeboligleverandør, som tilsynet omfatter.

Stk. 3. Efter hvert tilsynsbesøg udarbejder kommunalbestyrelsen en tilsynsrapport til sikring af, at den service, der generelt leveres i friplejeboligbebyggelsen, er i overensstemmelse med friplejeboligleverandørens certification. Kommunalbestyrelsen offentliggør tilsynsrapporten.

§ 151 b. Konstaterer kommunalbestyrelsen ved tilsynsbesøget i friplejeboligerne, at borgeren ikke modtager den hjælp, som denne efter afgørelsen har krav på, skal kommunalbestyrelsen orientere borgeren og den kommune, der har truffet afgørelse efter denne lov, hvis denne ikke er identisk med boligkommunen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan meddele friplejeboligleverandøren de påbud, som er nødvendige for at sikre, at hjælpen leveres i overensstemmelse med afgørelsen. Kommunalbestyrelsen skal meddele friplejeboligleverandøren, at undladelse af at levere hjælpen i overensstemmelse med afgørelsen kan medføre indberetning til Servicestyrelsen. Hvis friplejeboligleverandøren ikke efterkommer påbuddet, indberetter kommunalbestyrelsen straks forholdet til Servicestyrelsen. Kommunalbestyrelsen udarbejder indstilling til brug for afgørelser, der træffes af Servicestyrelsen.

Kapitel 27

Underretningspligt

§ 152. Hvis en familie med et eller flere børn under 18 år eller vordende forældre flytter fra én kommune til en anden kommune og fraflytningskommunen finder, at et eller flere børn eller de vordende forældre har behov for særlig støtte af

hensyn til barnets eventuelle særlige behov for støtte efter fødslen, skal fraflytningskommunen underrette tilflytningskommunen herom.

§ 153. Indenrigs- og socialministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte regler, hvorefter personer, der udøver offentlig tjeneste eller offentligt hverv, skal underrette kommunen, hvis de under udøvelsen af tjenesten eller hvervet får kendskab til forhold, der giver formodning om, at et barn eller en ung under 18 år har behov for særlig støtte.

Stk. 2. Indenrigs- og socialministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte regler om underretningspligt for andre grupper af personer, der under udøvelse af deres erhverv får kendskab til forhold, som bevirker, at der kan være anledning til foranstaltninger efter denne lov.

Stk. 3. Indenrigs- og socialministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte regler, hvorefter personer, der udøver offentlig tjeneste eller offentligt hverv, skal underrette kommunen, hvis de under udøvelsen af deres tjeneste eller hverv får kendskab til vordende forældre med problemer, der giver formodning om, at barnet vil få behov for særlig støtte umiddelbart efter fødslen. Indenrigs- og socialministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte tilsvarende regler for andre grupper, der under udøvelsen af deres erhverv får kendskab til sådanne forhold.

Stk. 4. Indenrigs- og socialministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte regler, hvorefter

- 1) praktiserende læger, speciallæger og andre, der virker inden for social- og sundhedsvæsenet, kan videregive oplysninger om børn og unge under 18 år med nedsat synsfunktion til Kennedy Centret, for at klinikken kan varetage sine behandlingsmæssige og administrative aktiviteter, og
- 2) Kennedy Centret kan videregive de oplysninger, der er nævnt i nr. 1, til social-, sundheds- og undervisningsmyndigheder for at sikre, at nødvendige foranstaltninger til afhjælpning af nedsat synsfunktion kan iværksættes.

§ 154. Den, der får kendskab til, at et barn eller en ung under 18 år fra forældres eller andre opdrageres side udsættes for vanrøgt eller nedværdigende behandling eller lever under forhold, der bringer dets sundhed eller udvikling i fare, har pligt til at underrette kommunen.

§ 155. Hvis kommunen modtager underretning om, at et barn eller en ung kan have behov for særlig støtte, skal kommunalbestyrelsen senest 6 hverdage efter modtagelsen af underretningen sende en bekræftelse af modtagelsen. Det gælder også underretninger om vordende forældre, hvor der kan opstå et behov for særlig støtte umiddelbart efter fødslen.

Kapitel 28

Straffebestemmelser

§ 156. Den, som tilskynder eller hjælper et barn eller en ung, der er anbragt uden for hjemmet efter denne lov, til at undvige eller holder den undvegne skjult, straffes med hæfte eller fængsel i indtil 2 år eller under formildende omstændigheder med bøde.

§ 157. Den, der i strid med reglerne i denne lov anbringer eller modtager et barn eller en ung i pleje eller fjerner et barn eller en ung fra familiepleje, straffes med bøde.

Kapitel 29

Betaling og tilbagebetaling m.v.

Betaling

§ 158. Den, der modtager hjælp efter denne lov til sig selv, sin ægtefælle eller sine børn, skal, medmindre andet er bestemt i denne lov, betale for den hjælp, der modtages.

Stk. 2. Indenrigs- og socialministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte regler om opkrævning af et gebyr ved ikke rettidig betaling for ydelser efter denne lov.

§ 159. Indenrigs- og socialministeren kan fastsætte regler om, at forældrene og barnet eller den unge betaler for døgnopholdet, jf. § 52, stk. 3, nr. 8. Der kan ikke fastsættes betaling for et døgnophold efter § 52, stk. 3, nr. 8, når der er tale om en videreførelse af en anbringelse efter § 68 a.

§ 160. Den unge betaler for døgnophold efter § 76, stk. 3, nr. 1, og for udslningsophold efter § 76, stk. 3, nr. 4, efter regler, der fastsættes af indenrigs- og socialministeren i en bekendtgørelse.

§ 161. Indenrigs- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om betaling for tilbud efter kapitel 16 og om opgørelse af indkomstgrundlaget for betalingen.

Stk. 2. Der opkræves ikke betaling for udgifter til personale, når hjælpen efter § 83, stk. 1, og §§ 84 og 85 er varig.

Stk. 3. Uanset bestemmelsen i stk. 2 kan der opkræves betaling for personaleudgifter til madserviceordninger.

Stk. 4. Indenrigs- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om den maksimale egenbetaling og regulering heraf for madserviceordninger for beboere i plejebolig og plejehjem, botilbud efter §§ 107 og 108 i lov om social service og lignende boligenheder, hvortil der er knyttet omsorgs- og servicefunktioner med tilhørende personale.

§ 162. (Ophævet)

§ 163. Ved ophold i boformer efter §§ 107-110 gælder de almindelige regler for hjælp efter denne lov.

Stk. 2. Beboerne betaler for ophold i boformer efter §§ 107-110, jf. dog stk. 3. For beboere i længerevarende botilbud, jf. § 108, fastsættes betalingen med udgangspunkt i bygningens omkostninger. Beboere i midlertidige botilbud, der bevarer egen bolig under opholdet, betaler som udgangspunkt ikke for boligen.

Stk. 3. Indenrigs- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om betaling og om nedsættelse af betalingen med et beløb, der opgøres efter så vidt muligt lignende regler som i lov om individuel boligstøtte.

§ 163 a. Den kommune, der har anvist en lejer til en udslningsbolig, jf. § 63 i lov om almene boliger m.v., skal refundere lejerens forskellen mellem lejerens udgifter til leje og andre pligtige pengeydelse fratrasket støtte efter lov om individuel boligstøtte og det beløb, jf. § 163, stk. 2, som lejeren skulle have betalt i et botilbud omfattet af §§ 107 eller 110.

Lejerens udgifter til beboerindskud eller depositum indgår dog ikke i beregningen af refusionen. Indenrigs- og socialministeren fastsætter nærmere regler i en bekendtgørelse om de i denne bestemmelse nævnte forhold.

Tilbagebetaling

§ 164. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om tilbagebetaling,

- 1) når en person mod bedre vidende har undladt at give oplysninger som krævet i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, eller
- 2) når en person mod bedre vidende uberettiget har modtaget hjælp efter denne lov.

§ 164 a. (Ophævet)

§ 165. Tilbagebetalingsbeløbet opkræves af kommunen efter regler fastsat af indenrigs- og socialministeren i samråd med skatteministeren. Det kan herunder fastsættes, at en betalingsaftale bortfalder, hvis skyldneren trods påkrav udebli- ver med ydelser.

Stk. 2. Tilbagebetalingskravet bortfalder, når der er gået 5 år efter hjælpens ophør, uden at der har været økonomisk mulighed for at gennemføre kravet.

Kapitel 29 a

Ophør af udbetaling af ydelser i visse særlige tilfælde

§ 165 a. Udbetaling af ydelser efter § 42, § 95, stk. 2, og §§ 96 og 100 ophører for personer, som bevidst unddrager sig strafforfølgning her i landet i tilfælde, hvor

- 1) den pågældende er varetægtsfængslet,
- 2) politiet eftersøger den pågældende med henblik på varetægtsfængsling eller
- 3) der foreligger en varetægtsfængslingskendelse.

Stk. 2. Udbetaling af ydelser efter § 42, § 95, stk. 2, og §§ 96 og 100 ophører endvidere for personer, som bevidst unddrager sig straffuldbydelse her i landet, hvis den pågældende er idømt en ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse.

Stk. 3. Ophør af udbetaling af en bagudbetalt ydelse, jf. stk. 1 og 2, sker med virkning fra det tidspunkt, hvor personen unddrog sig strafforfølgning eller straffuldbydelse. Ophør af udbetaling af en forudbetalt ydelse, jf. stk. 1 og 2, sker med virkning for den måned, der følger efter den måned, hvor den pågældende unddrog sig strafforfølgning eller straffuldbydelse.

Stk. 4. Efterfølges en strafforfølgning, jf. stk. 1, ikke af en domfældelse, efterbetales den del af ydelsen, der ikke er udbetalt, mens personen unddrog sig strafforfølgning. Ydelsen efterbetales dog ikke til afdødes bo, hvis personen afgår ved døden, inden der er afsagt dom i sagen.

§ 165 b. Politiet eller kriminalforsorgen skal underrette kommunen om unddragelsen, når myndigheden får formodning om, at en person, der bevidst unddrager sig strafforfølgning, jf. § 165 a, stk. 1, eller straffuldbydelse her i landet, jf. § 165 a, stk. 2, samtidig modtager ydelser, som er omfattet af § 165 a, stk. 1 og 2.

Kapitel 30

Klage og domstolsprøvelse

§ 166. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter denne lov kan, medmindre andet er fastsat i denne lov eller i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, indbringes for det sociale nævn efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 2. En klage over en afgørelse om hjælp efter § 83 og § 84, stk. 1, kan først indbringes for det sociale nævn, når

- 1) klagen har været behandlet af klagerådet, jf. § 34, stk. 1, nr. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, og
- 2) kommunalbestyrelsen har taget stilling til klagerådets indstilling.

§ 166 a. Det sociale nævns afgørelser efter § 65 kan indbringes for Ankestyrelsen af kommunalbestyrelsen, indehaveren af forældremyndigheden eller af den unge, som er fyldt 15 år. §§ 66-74 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område finder tilsvarende anvendelse.

§ 167. Afgørelser om valg af anbringelsessted og ændret anbringelsessted efter § 69, stk. 1 og 2, afgørelser om ungepålæg efter § 57 b samt afgørelser om foranstaltning efter § 52, stk. 3, nr. 3, 6, 7, 9 og 10, jf. § 57 b, stk. 3 og 4, kan af barnet eller den unge, der er fyldt 12 år, og af forældremyndighedsindehaveren indbringes for det sociale nævn efter reglerne i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 2. Afgørelser om behandling, uddannelse, samvær med personer fra netværket m.v., jf. § 69, stk. 2, og afgørelser om samvær og kontakt efter § 71, stk. 2, kan af den unge, der er fyldt 15 år, og af forældremyndighedsindehaveren indbringes for det sociale nævn efter reglerne i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. I det omfang afgørelsen angår den af forældrene, der ikke har del i forældremyndigheden, kan afgørelsen af denne på samme måde indbringes for det sociale nævn.

Stk. 3. Afgørelser i sager om bisidder til børn og unge efter § 48 a kan af barnet eller den unge og af forældremyndighedsindehaveren indbringes for det sociale nævn efter reglerne i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

*Børn og unge-udvalgets afgørelser**Klage til Ankestyrelsen*

§ 168. Afgørelser truffet af børn og unge-udvalget, jf. § 74, kan indbringes for Ankestyrelsen inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. En klage over en afgørelse efter § 75, stk. 3, kan dog ikke behandles af Ankestyrelsen, så længe der verserer en sag om anbringelse efter § 58 for børn og unge-udvalget.

Stk. 2. Berettiget til at indbringe en sag for Ankestyrelsen er forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 15 år. Afgørelser efter § 71, stk. 3, og § 123, stk. 2, der angår den af forældrene, der ikke har del i forældremyndigheden, kan tillige af denne indbringes for Ankestyrelsen. Endvidere kan plejeforældrene indbringe afgørelser efter § 78, stk. 4.

Stk. 3. Indbringelse af sagen for Ankestyrelsen hindrer ikke iværksættelse af de besluttede foranstaltninger m.v. Dog kan styrelschefen under ganske særlige omstændigheder bestemme, at en afgørelse ikke må iværksættes, før Ankestyrelsen har truffet afgørelse i sagen.

Stk. 4. Ved behandlingen i Ankestyrelsen finder § 72, § 73 og § 74, stk. 2 og 3, tilsvarende anvendelse. Dette gælder også, når Ankestyrelsen behandler en sag efter § 65, stk. 4.

Stk. 5. I forbindelse med behandlingen af sagen i Ankestyrelsen har forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 12 år, ret til at få dækket udgifter til transport til møder i Ankestyrelsen.

Domstolsprøvelse

§ 169. Ankestyrelsens afgørelser efter § 65, stk. 4, og § 168 kan ved henvendelse til Ankestyrelsen inden 4 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, kræves forelagt for retten.

Stk. 2. Er Ankestyrelsens afgørelse stadfæstet ved dom, kan fornyet prøvelse for retten kun kræves, hvis sagen på ny har været forelagt Ankestyrelsen til afgørelse.

§ 170. Byretten tiltrædes under hovedforhandlingen af et retsmedlem, der er sagkyndig i børneforsorg, og et retsmedlem, der er sagkyndig i børne- eller ungdomspsykiatri eller i psykologi.

Stk. 2. Sagerne behandles efter retsplejelovens regler om borgerlige sager, herunder kapitel 43 a om prøvelse af administrativt bestemt frihedsberøvelse med de ændringer, der er angivet i dette kapitel.

Stk. 3. Som parter anses forældremyndighedens indehaver og den unge, der er fyldt 15 år, uanset om den pågældende har krævet afgørelsen forelagt for retten.

Stk. 4. Retten kan bestemme, at retsmøderne skal foregå for lukkede døre.

Stk. 5. Ved offentlig gengivelse af forhandlingerne i retten eller af dommen må der ikke uden rettens tilladelse ske offentliggørelse af navn, stilling eller bopæl for nogen af de under sagen nævnte personer eller på anden måde offentliggørelse af de pågældendes identitet. Overtrædelse af forbudet straffes med bøde.

Stk. 6. Ved afgivelse af dissens angives dommernes navne ikke.

§ 171. (Ophævet)

§ 172. De sagkyndige, der er nævnt i § 170, beskikkes af domstolsstyrelsen efter forhandling med indenrigs- og socialministeren. Domstolsstyrelsen fastsætter deres antal og træffer bestemmelse om vederlag og rejsegodtgørelse. De beskikkede skal være myndige, må ikke være under værgemål efter værgemålslovens § 5 eller under samværgemål efter værgemålslovens § 7 og skal være uberygtede og vederhæftige.

Stk. 2. Beskikkelse gælder for 4 år. En sagkyndig afgår ved udgangen af den måned, i hvilken den pågældende fylder 70 år.

Stk. 3. Ingen, der opfylder betingelserne i stk. 1, kan afslå at modtage beskikkelse, medmindre den pågældende er over 65 år eller har anden rimelig fritagelsesgrund.

Stk. 4. Udtagelsen for den enkelte sag blandt de beskikkede sagkyndige foretages af retsformanden. Ingen kan udtages, som ifølge §§ 60 og 61 i retsplejeloven ville være udelukket fra at handle som dommer i sagen.

Afsnit IX

Finansiering, takster og refusion m.v.

Kapitel 31

Finansiering og takstberegning

§ 173. Kommunen afholder endeligt udgifterne efter denne lov.

§ 174. Kommunalbestyrelsen fastsætter en takst for det enkelte kommunale tilbud, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Taksten efter stk. 1 skal beregnes med udgangspunkt i de gennemsnitlige langsigtede omkostninger ved levering af tilbuddet eller typen af tilbud.

Stk. 3. Indenrigs- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om takstberegningen og om, hvilke tilbud der er omfattet af bestemmelsen.

Stk. 4. Indenrigs- og socialministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte regler om principperne for kommunernes finansiering af de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud.

§ 175. Staten afholder udgifterne til den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation samt Tilbudsportalen, jf. kapitel 4.

Statsrefusion

§ 176. I de tilfælde, hvor udgifterne til hjælp og støtte for en person under 67 år i en konkret sag overstiger en årlig udgift på 0,8 mio. kr. eller mere, refunderer staten 25 pct. af den del af kommunens udgifter, som ligger over dette beløb. For den del af udgiften, der overstiger 1,5 mio. kr. årligt, udgør statsrefusionen 50 pct.

Stk. 2. Indenrigs- og socialministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte nærmere regler om statsrefusionen efter denne bestemmelse.

Stk. 3. I 2007 indtræder statsrefusionen på 25 pct. fra 0,4 mio. kr. årligt og 50 pct. fra 0,8 mio. kr. årligt. I 2008 indtræder refusionen på 25 pct. ved 0,5 mio. kr. årligt og 50 pct. ved 1 mio. kr. årligt. I 2009 indtræder refusionen på 25 pct. ved 0,6 mio. kr. årligt og 50 pct. ved 1,2 mio. kr. årligt.

§ 177. Staten refunderer 50 pct. af kommunens udgifter til:

- 1) Tilskud efter § 41 til merudgifter ved forsørgelse i hjemmet af barn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.
- 2) Hjælp efter § 42 til dækning af tabt arbejdsfortjeneste til personer, der i hjemmet forsørger et barn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne m.v.
- 3) Gratis advokatbistand, jf. § 72.
- 4) Tilskud efter § 100 til dækning af nødvendige merudgifter ved forsørgelsen af personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

- 5) Boformer efter §§ 109 og 110, herunder udgifter til bistands-, støtte-, beskæftigelses- og aktivitetstilbud m.v. i forbindelse med boformen.

§ 178. Indenrigs- og socialministeren kan bestemme, at udgifterne vedrørende midlertidige boformer efter § 109 og § 110, stk. 1, herunder udgifter til bistands-, støtte-, beskæftigelses- og aktivitetstilbud m.v. i forbindelse med boformen, i særlige tilfælde afholdes fuldt ud af staten enten i form af tilskud eller som rente- og afdragsfrit lån.

Stk. 2. Indenrigs- og socialministeren kan bestemme, at udgifterne vedrørende beskæftigelses-, aktivitets- og samværstilbud efter §§ 103 og 104 for personer med særlige sociale problemer i ganske særlige tilfælde afholdes fuldt ud af staten enten i form af tilskud eller som rente- og afdragsfrit lån.

§ 179. Staten yder forskudsrefusion af en kommunes refusionsberettigende udgifter efter denne lov.

§ 180. Staten afholder udgifterne til den uvildige konsulentfunktion efter § 15.

Mellemstatslig refusion efter EF-retten

§ 180 a. Staten refunderer kommunernes udgifter til ydelser efter denne lov, når udgiften er omfattet af EF-rettens regler om mellemstatslig refusion, kommunen anmelder krav herom og staten modtager den anmeldte refusion fra debitorstatens sociale sikringsmyndigheder.

Stk. 2. Indenrigs- og socialministeren fastsætter regler om den nationale administrative gennemførelse af mellemstatslig refusion i henhold til EF-retten.

Udgifter til udlændinge

§ 181. Staten afholder efter reglerne i stk. 2 og 3 udgifter til en udlænding, der har fået opholdstilladelse efter

- 1) udlændingelovens §§ 7 eller 8,
- 2) udlændingelovens § 9 b,
- 3) udlændingelovens § 9 c, stk. 1, i umiddelbar forlængelse af en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b,
- 4) udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1 eller 2, som konsekvens af tilknytning til en i Danmark fastboende person, når denne person selv har fået opholdstilladelse efter en af de bestemmelser, der er nævnt i nr. 1-3, eller når tilknytningen kan føres tilbage til en sådan person,
- 5) udlændingelovens § 9 c, stk. 1, når tilladelsen er givet til en person over 18 år, hvis fader eller moder har fået opholdstilladelse efter en af de bestemmelser, der er nævnt i nr. 1,
- 6) udlændingelovens § 9 c, stk. 1, når tilladelsen er meddelt en ægtefælle til eller et barn af en person med opholdstilladelse som nævnt i nr. 2 og 3,
- 7) udlændingelovens § 9 c, når tilladelsen er meddelt en asylsøgende udlænding,
- 8) udlændingelovens § 9 c, stk. 1, når tilladelsen er givet som konsekvens af en tilknytning til en mindreårig asylansøgende udlænding, som har fået opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 eller § 9 c, eller
- 9) udlændingelovens § 9 e.

Stk. 2. Staten afholder fuldt ud udgifter til hjælp efter §§ 41 og 42, § 52, stk. 3, nr. 1-7, 9 og 10, og stk. 4 og 5, § 54, § 76,

stk. 2 og stk. 3, nr. 2 og 3, og §§ 96, 98 og 100 i de første 3 år efter datoen for opholdstilladelsen.

Stk. 3. Uanset bestemmelserne i stk. 2 afholder staten en kommunes udgifter til

- 1) udlændinge, som inden 12 måneder efter datoen for opholdstilladelsen på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne anbringes i døgnophold, dog kun indtil den pågældende i en sammenhængende periode på 2 år har klaret sig selv, og
- 2) udlændinge, når tilladelsen er meddelt en mindreårig asylsøger, dog længst indtil modtageren fylder 18 år eller barnets forældre får lovligt ophold her i landet.

Regulering

§ 182. Det beløb, der er nævnt i § 41, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 8.

Stk. 2. Det beløb, der er nævnt i § 32, stk. 8, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb. Reguleringen foretages første gang den 1. januar 2009.

Stk. 3. Det beløb, der er nævnt i § 45, stk. 5, og § 97, stk. 7, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb. Reguleringen foretages første gang den 1. januar 2006.

Stk. 4. Det beløb, der er nævnt i § 112, stk. 4, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb.

Stk. 5. Det beløb, der er nævnt i § 114, stk. 1, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 1.000.

Stk. 6. Det beløb, der er nævnt i § 118, stk. 2, reguleres en gang årligt pr. 1. januar med 2,0 pct. tillagt eller fratrukket en tilpasningsprocent for det pågældende finansår, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Det beløb, der fremkommer efter regulering, afrundes til nærmeste kronebeløb. Reguleringen foretages første gang pr. 1. januar 2006.

Stk. 7. Det beløb, der er nævnt i § 120, stk. 2, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb. Reguleringen foretages første gang pr. 1. januar 2006.

Stk. 8. Fradragsbeløb og den maksimale betaling pr. time, der fastsættes i medfør af § 161, stk. 1, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Fradragsbeløb afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 100. Den maksimale betaling pr. time afrundes til nærmeste kronebeløb.

Stk. 9. De beløb, der er nævnt i § 176, reguleres en gang årligt den 1. januar, første gang pr. 1. januar 2007, med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Grænserne afrundes til nærmeste 10.000 kr.

§ 183. Opgørelsen af indtægtsgrundlaget efter §§ 114 og 161 foretages af Skat på grundlag af oplysninger for det senest afsluttede indkomstår. Opgørelsen anvendes med virkning for det andet kalenderår efter indkomstårets udløb.

Stk. 2. Skatteforvaltningslovens regler om klage over afgørelser om forskudsregistrering af indkomst finder tilsvarende anvendelse på afgørelser om indtægtsgrundlaget.

Kapitel 32

Forsøgsbestemmelser

§ 184. Indenrigs- og socialministeren kan efter indstilling fra kommunalbestyrelsen godkende, at der for en forsøgsperiode oprettes andre tilbud end dem, der er omtalt i denne lov.

Stk. 2. Indenrigs- og socialministeren kan endvidere efter indstilling fra kommunalbestyrelsen for en forsøgsperiode godkende ordninger, der fraviger reglerne om visitation, ydelser og finansiering. Der kan dog ikke godkendes forsøgsordninger om særlige dag- og klubtilbud til børn og unge med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, jf. §§ 32 og 36, der medfører fravigelse fra de almindelige regler om forældrenes egenbetaling.

§ 185. (Ophævet)

Kapitel 33

Aftale om overførsel af regionale tilbud

§ 186. En kommunalbestyrelse kan overtage regionale tilbud, der er beliggende i kommunen, efter denne lov. På kommunalbestyrelsens anmodning skal regionsrådet udarbejde et udkast til aftale mellem regionsrådet og kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. For den kommunalbestyrelse, som overtager et tilbud efter stk. 1, fastsættes følgende vilkår:

- 1) Det tilbud, der overføres, skal indgå i den årlige rammeaftale, jf. § 6, og skal stå til rådighed for øvrige kommuner, i det omfang det fastlægges i rammeaftalen.
- 2) Kommunalbestyrelsen overtager regionsrådets forpligtelse til at koordinere kapacitet og sammensætning af de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud, jf. § 6, stk. 3.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen i beliggenhedskommunen, som overtager et tilbud efter stk. 1, overtager aktiver og passiver, rettigheder og pligter samt ansatte, der er knyttet til varetagelsen af tilbuddet. Svarer aktivernes og passivernes værdi ikke til hinanden, skal den kommunalbestyrelse, der overtager det regionale tilbud, eller regionsrådet kompenseres herfor.

Stk. 4. De pligter og rettigheder, der følger af lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse, finder tilsvarende anvendelse for personale omfattet af stk. 3, der er ansat i henhold til kollektiv overenskomst, bestemmelser om løn- og arbejdsforhold, der er fastsat eller godkendt af offentlig myndighed, eller individuel aftale, og som ikke er omfattet af lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse.

Stk. 5. Tjenestemænd, der overføres som følge af en kommunalbestyrelses overtagelse af et regionalt tilbud efter stk. 1,

overgår til ansættelse under den nye ansættelsesmyndighed på vilkår, der i øvrigt svarer til de hidtidige vilkår.

Stk. 6. Tjenestemænd omfattet af stk. 5 får ved pensionering fra denne ansættelse udbetalt den samlede tjenestemandspension af den nye ansættelsesmyndighed.

Stk. 7. Indenrigs- og socialministeren kan fastsætte nærmere regler om overtagelsen af aktiver og passiver, rettigheder og pligter samt ansatte i tilbuddet efter stk. 3, herunder regler om fordelingen mellem regionen og beliggenhedskommunen af pensionsforpligtelsen vedrørende tjenestemænd og andre ansatte omfattet af stk. 3.

§ 187. Enhver kommunalbestyrelse i regionen kan anmode om, at et ønske fra en kommunalbestyrelse i en beliggenhedskommune om at overtage et regionalt tilbud, jf. § 186, stk. 1, drøftes i kontaktudvalget.

Stk. 2. Kontaktudvalget skal mindst én gang i hver valgperiode drøfte, om der i regionen er sociale tilbud, som mere hensigtsmæssigt kan overgå til en beliggenhedskommunes ansvar.

Udviklingsråd og redegørelser

§ 188. Der nedsættes i hver region for perioden fra 2007 til og med 2010 et udviklingsråd, som skal følge og drøfte udviklingen på denne lovs område og specialundervisningsområdet. Udviklingsrådet sammensættes efter forhandling mellem kommunerne i regionen og regionen af repræsentanter for kommunerne i regionen, for regionen og for brugerne i regionen. Formanden for udviklingsrådet udpeges af og blandt repræsentanterne for kommunerne i regionen.

Stk. 2. Statsforvaltningen er sekretariat for udviklingsrådet og afholder udgifterne til sekretariatsmæssig bistand til udviklingsrådet.

Stk. 3. Kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet sender årligt en redegørelse om udviklingen på det sociale område og specialundervisningsområdet til udviklingsrådet.

Stk. 4. Udviklingsrådet udarbejder årligt en redegørelse til Indenrigs- og Socialministeriet og Undervisningsministeriet om udviklingen. Redegørelsen omfatter egne undersøgelser, oplysninger fra informations- og analysesystemet i stk. 5 og kommunernes og regionens redegørelser, herunder kommunernes årlige redegørelser til regionen i henhold til § 6, stk. 1.

Stk. 5. Indenrigs- og socialministeren fastsætter efter forhandling med undervisningsministeren i en bekendtgørelse nærmere regler om:

- 1) Redegørelsespligten efter stk. 3 og 4.
- 2) Et centralt informations- og analysesystem til brug for udviklingsrådenes arbejde på det sociale område, herunder for indsamling af data og udarbejdelse af specialundersøgelser, der skal dokumentere udviklingen. Informations- og analysesystemet kan også anvendes på specialundervisningsområdet.
- 3) Udviklingsrådets virksomhed, herunder regler om diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og udgiftsgodtgørelse til de medlemmer af udviklingsrådet, som repræsenterer brugerne.

Kapitel 34

Ikrafttrædelse og overgangsbestemmelser

§ 189. Loven træder i kraft den 1. januar 2007.

Stk. 2. Lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 708 af 29. juni 2004 ophæves.

Stk. 3. Bestemmelserne i §§ 6 og 194 træder i kraft den 1. januar 2006. Bestemmelserne i §§ 190 og 191 træder i kraft den 1. juli 2005.

Stk. 4. Tilbud oprettet før den 1. januar 2007 skal registreres i Tilbudsportalen inden den 1. april 2007, jf. § 14, stk. 2.

Stk. 5. Bestemmelsen i § 179 har virkning fra og med udbetaling af forskudsrefusion, der finder sted ultimo december 2006.

§ 190. Et amtskommunalt tilbud, som efter de øvrige bestemmelser i denne lov overtages af et regionsråd den 1. januar 2007, overtages den 1. januar 2007 af kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor tilbuddet vil være beliggende den 1. januar 2007, såfremt kommunalbestyrelsen senest den 15. februar 2006 træffer bindende beslutning om overtagelse af det amtskommunale tilbud og meddeler beslutningen til amtsrådet. Skal overtagelsen ske af en kommune, der oprettes den 1. januar 2007, træffes bindende beslutning efter 1. pkt. af sammenlægningsudvalget.

Stk. 2. Den myndighed, der overtager det amtskommunale tilbud, overtager de aktiver og passiver, indtræder i de rettigheder og pligter samt overtager de ansatte, der er knyttet til varetagelsen af tilbuddet. Svarer aktivernes og passivernes værdi ikke til hinanden, skal den myndighed, der overtager det amtskommunale tilbud, eller amtsrådet kompenseres herfor. Overtagelsen af aktiver og passiver, rettigheder og pligter samt ansatte efter 1. og 2. pkt. sker særskilt i forhold til fordelingen af aktiver og passiver, rettigheder og pligter samt ansatte efter reglerne i lov om visse proceduremæssige spørgsmål i forbindelse med kommunalreformen.

Stk. 3. Indenrigs- og sundhedsministeren kan efter forhandling med socialministeren fastsætte nærmere regler for overtagelsen af aktiver og passiver, rettigheder og pligter samt ansatte efter stk. 2.

Stk. 4. Reglerne i § 186, stk. 2 og 4-6, finder tilsvarende anvendelse for en beliggenhedskommunes overtagelse af et amtskommunalt tilbud efter stk. 1.

§ 191. Amtsrådet udarbejder for hvert amtskommunalt tilbud en opgørelse over de aktiver og passiver, rettigheder og pligter samt ansatte, som den myndighed, der overtager det amtskommunale tilbud, overtager efter § 190, stk. 2.

Stk. 2. Amtsrådet forelægger senest den 1. januar 2006 den opgørelse, der er nævnt i stk. 1, for de myndigheder, hvortil amtskommunens opgaver overføres i henhold til lovgivningen vedrørende kommunalreformen, med henblik på indgåelse af en aftale mellem på den ene side amtsrådet og på den anden side de myndigheder, hvortil amtskommunens opgaver overføres, om, hvilke aktiver og passiver, rettigheder og pligter samt ansatte den myndighed, der overtager det amtskommunale tilbud, overtager efter § 190, stk. 2.

Stk. 3. Udarbejdelse og forelæggelse af den opgørelse, der er nævnt i stk. 1, samt indgåelse af den aftale, der er nævnt i

stk. 2, sker i forbindelse med udarbejdelse og forelæggelse af et udkast til aftale henholdsvis indgåelse af aftale om fordelingen af amtskommunens øvrige aktiver og passiver, rettigheder og pligter samt ansatte. Udarbejdelse og forelæggelse af den opgørelse, der er nævnt i stk. 1, samt indgåelse af den aftale, der er nævnt i stk. 2, sker i overensstemmelse med reglerne i kapitel 3 i lov om visse proceduremæssige spørgsmål i forbindelse med kommunalreformen.

Stk. 4. Er den aftale, der er nævnt i stk. 2, ikke indgået inden den 1. april 2006, eller erklærer en af de myndigheder, som er nævnt i stk. 2, forhandlingerne afsluttet uden resultat, sker indgåelse af aftale, vedtagelse af delingsrådets mæglingsforslag og delingsrådets beslutning om, hvilke aktiver og passiver, rettigheder og pligter samt ansatte, som den myndighed, der overtager det amtskommunale tilbud, overtager efter § 190, stk. 2, i forbindelse med henholdsvis indgåelse af aftale, vedtagelse af delingsrådets mæglingsforslag og delingsrådets beslutning om fordelingen af amtskommunens øvrige aktiver og passiver, rettigheder og pligter samt ansatte. Indgåelse af aftale, vedtagelse af delingsrådets mæglingsforslag og delingsrådets beslutning om, hvilke aktiver og passiver, rettigheder og pligter samt ansatte, som den myndighed, der overtager det amtskommunale tilbud, overtager efter § 190, stk. 2, sker i overensstemmelse med reglerne i kapitel 3 og 4 i lov om visse proceduremæssige spørgsmål i forbindelse med kommunalreformen.

Stk. 5. Regler fastsat i medfør af § 17 og kapitel 4 i lov om visse proceduremæssige spørgsmål i forbindelse med kommunalreformen anvendes, medmindre indenrigs- og sundhedsministeren efter forhandling med socialministeren fastsætter andet.

Stk. 6. Indenrigs- og sundhedsministeren kan efter forhandling med socialministeren fastsætte nærmere regler for amtsrådets udarbejdelse og forelæggelse af opgørelse efter stk. 1 og for indgåelse af aftale, vedtagelse af mæglingsforslag og delingsrådets beslutning om, hvilke aktiver og passiver, rettigheder og pligter samt ansatte, der efter stk. 2 overtages af den myndighed, der overtager det amtskommunale tilbud. Indenrigs- og sundhedsministeren kan herved fravige stk. 1-5 samt § 190.

§ 192. Regionsrådet og kommunalbestyrelsen driver de bestående plejehjem og beskyttede boliger efter de hidtil gældende regler i lov om social bistand. Dog kan kommunen ikke opkræve betaling for den særlige service m.v. som følge af plejehjemsopholdet. Indenrigs- og socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler herom, herunder regler, der er tilnærmet reglerne for ældreboliger og plejeboliger efter lov om almene boliger m.v., og regler om beskyttelse mod ufrivillig flytning inden for et plejehjem eller en beskyttet bolig.

§ 192 a. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde ældre, der har særligt behov for en plads på et plejehjem, jf. § 192, eller for en almen plejebolig, jf. § 5, stk. 2, i lov om almene boliger m.v., en sådan plads eller bolig senest 2 måneder efter optagelse på en venteliste.

Stk. 2. Garantien efter stk. 1 gælder dog ikke, hvis den ældre har valgt et bestemt plejehjem eller en bestemt almen plejebolig efter reglerne i § 58 a i lov om almene boliger m.v.

Stk. 3. Indenrigs- og socialministeren fastsætter nærmere regler om optagelse på en venteliste og om frister for tilbud om en almen plejebolig eller en plejehjemsplads.

§ 193. (Ophævet)

§ 194. Kommunalbestyrelserne overtager med virkning fra den 1. januar 2007 tilbud efter § 67, stk. 1, som er oprettet af amtskommunerne, og indtræder i aftaler med private tilbud, der er godkendt af amtskommunerne, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. En kommunalbestyrelse, der efter stk. 1 overtager tilbud efter § 67, stk. 1, kan uanset stk. 1 i 2006 aftale med regionens forberedelsesudvalg, at regionsrådet på vegne af beliggenhedskommunen driver tilbud efter § 67, stk. 1, hvis tilbud ejes af beliggenhedskommunen, videre efter den 1. januar 2007. For kommuner, der oprettes den 1. januar 2007, kan aftale efter 1. pkt. indgås af sammenlægningsudvalget.

§ 195. Regionsrådene overtager med virkning fra den 1. januar 2007 tilbud efter § 5, stk. 1 og 2, som er oprettet af amtskommunerne, og indtræder i aftaler med private tilbud, der er godkendt af amtskommunerne inden for regionen.

Stk. 2. Regionsrådene overtager dog ikke ansvaret for tilbud jf. § 5, stk. 1 og 2, som er etableret eller godkendt af Københavns, Frederiksberg og Bornholms Kommuner.

Stk. 3. Regionsrådene overtager med virkning fra den 1. januar 2007 ansvaret for tilbud oprettet efter §§ 5 og 6 i den hidtil gældende lov om udlægning af åndssvageforsorgen og den øvrige særforsorg m.v.

§ 195 a. Indenrigs- og socialministeren fremsætter senest i folketingsåret 2009-10 forslag til revision af afsnit VII i lov om social service.

Stk. 2. Indenrigs- og socialministeren fremsætter senest i folketingsåret 2009-10 forslag til revision af § 48 a.

§ 195 b. Indenrigs- og socialministeren fremsætter senest i folketingsåret 2011-12 forslag til revision af § 32, stk. 6-9.

§ 196. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. Indenrigs- og socialministeren fastsætter efter aftale med Færøernes landsstyre og Grønlands hjemmestyre i en bekendtgørelse regler om visitation, betaling og refusion samt besøgsrejser m.v., når personer på foranledning af færøske eller grønlandske sociale myndigheder får ophold i Danmark og modtager tilbud efter denne lov. Tilsvarende kan der efter aftale fastsættes regler i en bekendtgørelse for personer, der fra Danmark får ophold på Færøerne eller i Grønland på foranledning af danske sociale myndigheder.

Stk. 3. Uenighed mellem færøske eller grønlandske sociale myndigheder og danske sociale myndigheder om deres forpligtelser efter disse regler afgøres af Ankestyrelsen.

Lov nr. 1587 af 20. december 2006 indeholder nedenstående ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser. (Lovændringen vedrører §§ 97, 100, 103 og 141. Lovændringen angår ændringer som følge af gradvis forhøjelse af efterløns- og folkepensionsalderen m.v.)

§ 19

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2009, jf. dog stk. 2-7.
Stk. 2-7. (Udeladt)

Lov nr. 346 af 18. april 2007 indeholder nedenstående ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser. Lovens § 9, der ændrer lov om social service, er ophævet, inden den er trådt i kraft, ved § 125 i lov nr. 1336 af 19. december 2008.

§ 11

Skatteministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden, jf. dog § 12.

§ 12

(Udeladt)

Lov nr. 549 af 17. juni 2008 indeholder nedenstående ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser. (Lovændringen vedrører §§ 32, 44, 65, 95, 96, 100, 109, 142, 166, 182 og 195 b. Lovændringen angår forældres udførelse af hjælp til børn i hjemmet m.m., udvidede beføjelser til Ankestyrelsen og de sociale nævn, borgerstyret personlig assistance, styrket indsats over for kvinder og børn på krisecentre m.v.)

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2008, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. § 1, nr. 1-3, 15 og 16, og § 2 træder i kraft den 1. oktober 2008.

Stk. 3. § 1, nr. 8-11, træder i kraft den 1. januar 2009.

Lov nr. 1118 af 26. november 2008 indeholder nedenstående ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser. (Lovændringen vedrører §§ 100 og 118. Lovændringen angår merudgiftsydelse og øget fleksibilitet ved pasning af nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom.)

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2009, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 100, stk. 4, i lov om social service som ændret ved denne lovs § 1, nr. 1, træder dog i kraft den 1. december 2008.

Lov nr. 1336 af 19. december 2008 indeholder nedenstående ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser. (Lovændringen vedrører §§ 158, 164 a og 165. Lovændringen angår konsekvenser som følge af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige.)

§ 167

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2009, jf. dog stk. 2. (...)

Stk. 2. (Udeladt)

Lov nr. 1346 af 19. december 2008 indeholder nedenstående ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser. (Lovændringen indsætter § 89, stk. 4, og ophæver § 90, stk. 2. Lovændringen angår fast kontaktperson i hjemmeplejen.)

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2009.

Lov nr. 314 af 28. april 2009 indeholder nedenstående ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser. (Lovændringen vedrører §§ 91-93, 94 b og 151 a. Lovændringen angår markedsføring af leverandører af samt servicebevis til personlig og praktisk hjælp.)

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2009.

Stk. 2. Indenrigs- og socialministeren fremsætter senest i folketingsåret 2012-13 forslag til revision af § 94 b som affattet ved denne lovs § 1, nr. 5.

Lov nr. 315 af 28. april 2009 indeholder nedenstående ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser. (Lovændringen indsætter § 11, stk. 4 og 5. Lovændringen angår familievejledninger.)

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2009.

Lov nr. 316 af 28. april 2009 indeholder nedenstående ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser. (Lovændringen vedrører § 148. Lovændringen angår præcisering af kommunalbestyrelsens ansvar, diæter, inhabilitet m.v.) Den lovændring, der følger af § 2, nr. 1, er ikke indarbejdet i denne lovbekendtgørelse, da den først træder i kraft den 1. januar 2010.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2009, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. (...), samt § 56 i lov om social service som ændret ved denne lovs § 2, nr. 1, træder i kraft den 1. januar 2010.

Lov nr. 317 af 28. april 2009 indeholder nedenstående ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser. (Lovændringen vedrører §§ 48, 57 a, 57 b, 140 og 167. Lovændringen angår

skærpelse af reglerne om forældrepålæg og indførelse af ungepålæg.)

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2009.

Lov nr. 318 af 28. april 2009 indeholder nedenstående ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser. (Lovændringen vedrører §§ 48, 52, 54, 60-62, 64, 65, 68, 68 a, 69, 71, 72, 74, 75, 109, 140 og 159. Lovændringen angår kontinuitet i anbringelsen m.v.)

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2009.

Lov nr. 388 af 25. maj 2009 indeholder nedenstående ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser. (Lovændringen

ophæver § 95, stk. 6, og indsætter §§ 96 a-c. Lovændringen angår udmåling af tilskud til ansættelse af hjælpere til borgerstyret personlig assistance.)

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juni 2009.

Lov nr. 390 af 25. maj 2009 indeholder nedenstående ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser. (Lovændringen indsætter § 161, stk. 4. Lovændringen angår loft over egenbetaling for madservice i plejeboliger m.v.)

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2009.

Indenrigs- og Socialministeriet, den 1. oktober 2009

P.M.V
CHRISTIAN SCHØNAU

/ Eva Pedersen